Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	redigeret af T. Vogel-Jørgensen ; Omslagstegning af Sven Brasch.
Titel | Title:	Nordiske Noveller : literært Julehæfte 1911
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Dansk Literært Forlag, 1911
Fysiske størrelse | Physical extent:	46 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Nordiske
Noveller.

1911.

1911.

57,-58

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 4°

1 1 57 0 4 003131

+REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

57

NORDISKE NOVELLER

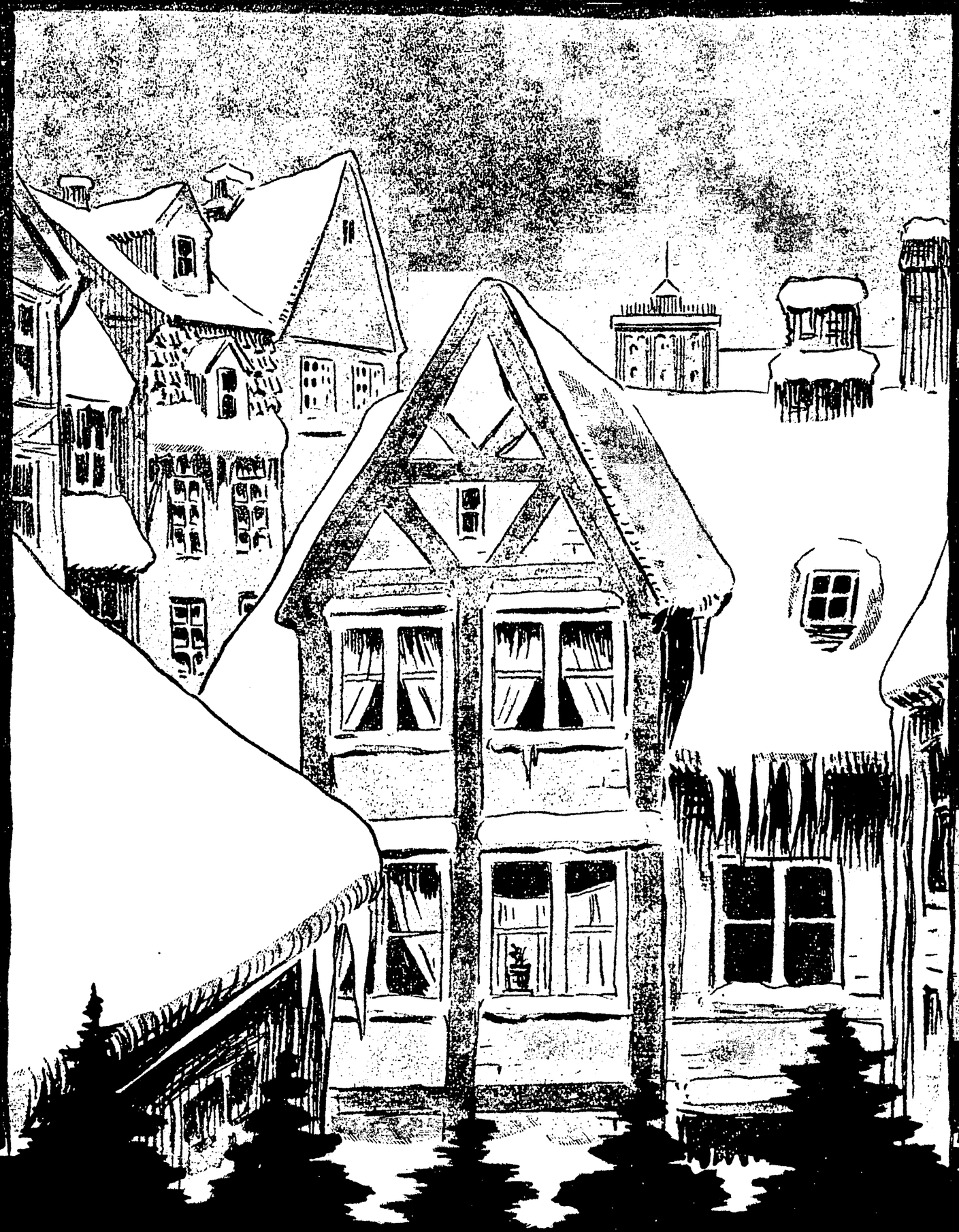

19 11

LITERÆRT JULEHEFTE

MEDARBEJDERE

TEKST:	*ILLUSTRATIONER:*
CHR. HOUMARK	ERIK HENNINGSEN
GUSTAV WIED	LUPLAU JANSSEN
HENNING BERGER	GUDMUND HENTZE
THOMAS KRAGH	H. E. MELCHIOR
THIT JENSEN	GUSTAV FENGER
HARALD RAAGE	SVEN BRASCH
EMMY DRACHMANN	AXEL THIESS
ALGREEN-USSING	MICHAEL PEDERSEN
ANDERS W. HOLM	AXEL NYGAARD

Omslagstegning af SVEN BRASCH

Vignetter af GUSTAV FENGER

Redigeret af T. VOGEL-JØRGENSEN

Udgivet af DANSK LITERÆRT FORLAG

NORDISKE NOVELLER

19

LITERÆRT JULEHEFTE

/25-

MEDARBEJDERE

TEKST:

CHR. HOUMARK
GUSTAV WIED
HENNING BERGER
THOMAS KRAGH
THIT JENSEN
HARALD RAAGE
EMMY DRACHMANN
ALGREEN-USSING
ANDERS W. HOLM

ILLUSTRATIONER:

ERIK HENNINGSEN
LUPLAU JANSSEN
GUDMUND HENTZE
H. E. MELCHIOR
GUSTAV FENGER
SVEN BRASCH
AXEL THIESS
MICHAEL PEDERSEN
AXEL NYGAARD

Omslagstegning af SVEN BRASCH

Vignetter af GUSTAV FENGER

Redigeret af T. VOGEL-JØRGENSEN

Udgivet af DANSK LITERÆRT FORLAG

1911

MEDARBEJDERE

TEKST:	*ILLUSTRATIONER:*
CHR. HOUMARK	ERIK HENNINGSEN
GUSTAV WIED	LUPLAU JANSSEN
HENNING BERGER	GUDMUND HENTZE
THOMAS KRAGH	H. E. MELCHIOR
THIT JENSEN	GUSTAV FENGER
HARALD RAAGE	SVEN BRASCH
EMMY DRACHMANN	AXEL THIESS
ALGREEN-USSING	MICHAEL PEDERSEN
ANDERS W. HOLM	AXEL NYGAARD

Omslagstegning af SVEN BRASCH

Vignetter af GUSTAV FENGER

Redigeret af T. VOGEL-JØRGENSEN

Udgivet af DANSK LITERÆRT FORLAG

NORDISKE NOVELLER

LITERÆRT JULEHEFTE

1911

1912 l 2113

KØBENHAVN
DANSK LITERÆRT FORLAG
MCMXI

Chr. J. Cato, Bog- & Stentrykkeri, København

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Madsen var Jomfru — men ambitionerede at blive kaldt Frøken . . . . Hun var kommen til Vilstrup tre Aar før den gamle Godsejers Død, og hun og Moppen Prinsen var de to eneste, der var blevet tilbage fra den Tid, hvor Herren levede.

Madsen var officielt lige naaet de tredive, men Daabsattesten viste, at hun var vel op i Fyrrerne. Hun var høj og haardlemmet med tykt, stridt Haar, store, svulmende Læber af en underlig blaalig Farve og et Par Øjne, der svømmede hen i Begær. Hun gik altid klædt i for korte Bomuldskjoler, der strammede sig svært om Bryst og Lænd . . . .

Frøken Madsen havde tilberedt Julemaaltidet. Hun optraadte paa Aarets Søn- og Helligdage som Husfrue for Godsinspektøren og Eleven, og hendes Kærlighed skiftede mellem dem begge. Godsinspektøren var Løjtnant, høj, rank og mandfolkestærk; Eleven var lille og sluttet og med Barneudtryk i sine varme, altid forundrede Øjne.

Madsen sad ved Flygelet inde i Dagligstuen. Hun og de to Herrer var naaet til Kaffen.

«Vil Godsinspektøren, at jeg skal synge eller kuns spille . . .», spurgte hun vendt imod ham med sine arbejdsgrove Fingre paa de hvide Tangenter . . . .

«Syng», sagde Inspektøren og strakte sine lange Ben lige ud for sig.

Jomfruen rullede blufærdigt rundt paa Klaverstolen, saa hun vendte Ryggen til ham.

«Syng nu», gentog han hed og ør af Mad, Vin og Varme.

> «Mit Hjerte er en Himmel graa,
> hvor Kloderne som Sorger staa».

sang Jomfruen.

«. . . . S'gu ikke iaften», grinede Inspektøren. «Her sidder vi to ensomme Kavalerer og gør den mest brændende Kur til Dem, Madsen . .»

«Hvad skal jeg da synge?»

Inspektøren rejste sig og grinende hende ind i Ansigtet og med sin Haand knyttet, saa hans glatte Forlovelsesring skinnede hende lige i Øjnene, nynnede han hemmelighedsfuldt med sin Arm om hendes Midje:

> Det er saa yndigt at følges ad
> for to, som gerne vil sammen være . . .

Jomfru Madsen smøg sig ud af hans Arm:

«Det er da ikke mig, Inspektøren tænker paa nu,» sukkede hun koket . . .

Eleven var falden i Søvn over en høj Kognak. Den stærke Cigar hang slattent i hans Mund.

«Skal vi vække ham, lille Madsen . . .»

«Han er *meget* sød,» sagde Jomfru Madsen moderligt og strøg Eleven over hans bløde Kind til han vaagnede.

«Hva' er 'et,» sagde han og strakte sig. «Ska' vi i Seng,» brød det ud af ham.

«Skal jeg synge for ham, lille Bille,» hviskede Jomfruen ømt.

«Syng den om et Barn, der er født i Betlehem,» bad han strækkende sig ind til hende.

Jomfruen sang i hvinende høj Sopran og med voldsomt Foredrag:

Et Barn er født i Betlehem,
Be—et—le—hem,
thi glæder sig . . .

Kirsten Stuepige viste sig i Døren:

«Jeg skulde spørge, om Jomfruen ikke vilde komme over til Svinepasseren, hans Kone har ligget i Fødselsveer i tre Døgn.»

Der gik et vellystigt Gus gennem Jomfruen.

«Vi gaar med,» sagde Inspektøren og Eleven. «De maa ikke gaa ud alene iaften — Juleaften, det er ikke godt for Kreaturer og værre for Mennesker . . . .»

«Ja — men Prinsen,» sagde Jomfruen og saa medynksfuldt paa Moppen, der laa og frøs af Alderdom paa Godsherrens Tæppe under Skrivebordet.

«Den bærer jeg,» svarede Inspektøren.

Svinepasserens Hus laa paa et Stykke Indsidderjord et Kvarters Vej fra Hovedbygningen. I lang Afstand kunde Jomfruen og hendes Ledsagere se det uldne Petroleumslys skinne ud over de muldsorte Marker.

«Aa Gud,» sagde Jomfruen, da de stod foran Døren . . . . Stønnen og skærende Hvin hørtes inde fra Stuen.

Foran et lavt, firkantet Bord sad Manden og Staldkarlen og stirrede sløvt paa to tomme Ølflasker og en fedtet Kortbunke, der laa spredt ud over Bordpladen.

«Naa, Kresten,» sagde Inspektøren.

Jomfruen gik lige ind til den syge Kone.

Eleven blev staaende og kiggede nysgerrigt efter hende.

«Ja, det er nok saa svært,» sagde Manden og bød Øl og Tobak.

Jordemoderen lukkede Døren ind til dem.

Den syge Kone skreg, saa Eleven blev bleg og ikke vidste, hvor han skulde gøre af sig selv. Prinsen, der nødigt færdedes udenfor Hovedbygningens lune Stuer, skjulte sig under Bordet fornem, fremmed og frysende.

Et gennemtrængende Skrig skar ind i Stuen fulgt af tre store befriende Suk . . . .

Jomfru Madsen lukkede Døren op:

«Til Lykke, til Lykke,» gentog hun, «i den hellige Juletime har Deres Hustru skænket Dem en dejlig Datter.»

«Skaal!» sagde Inspektøren.

Elevens forventningsfulde Øjne var ved at falde sammen af Øl, Træthed, Spænding og daarlig Luft.

Jordemoderen viste sig i Døren med Barnet.

«Se, se,» skreg Jomfru Madsen i vild Henrykkelse, «se, se, aah, Gud, for en Lykke.» Hendes Øjne fløj fra Svinepasseren til Avlskarlen, fra Inspektøren til Eleven i et Blik, der hungrede af Trang til Hengivelse . . . .

«Aah, for en Lykke,» gentog hun og hamrede med sin Husholdningshaand paa den spændte Barm . . . .

«Ja, dette er Kvindens helligste Opgave,» sagde Inspektøren og saa i et drillende Grin over mod Jomfruen, der faldt hen i Betragtning af Barnet . . . Hun glippede med Øjnene for at skjule en Taare . . . .

«Kom, kom,» sagde hun hemmelighedsfuldt til Jordemoderen og førte hende hen til et Vindu, der vendte ud til den aabne Mark. Jomfruen slog Vinduet op:

«Syvstjernen skal skinne paa Barnet, jo, jo, det betyder Lykke . . . kom, kom . . .

Jomfruen pegede:

«Se, se, der staar den, se, se, Kresten, hvor den blinker i Aften over Deres lille Pige, aah, Kresten, hun bliver baade smuk og rig og lykkelig . . .

Jomfruen blev staaende og stirrede langt ud over Markerne . . . Der var Lys hos Skolelærerens endnu og oppe hos Møllerens kunde hun se Lysene i Juletræet glimte . . . Hun saa sig om i Stuen, saa lille den var, saa var den

dog et Hjem . . . et Hjem for to, der elskede hinanden . . .

Hendes Øjne mødte Inspektørens . . .

«Skal vi saa gaa,» sagde han.

Hun syntes, hans Stemme lød saa aftenømt.

Bille sad med Prinsen paa sit Skød. Den fo'r ud paa Vejen, da Døren aabnedes . . . .

Længe gik de stille om, hver for sig, men i de samme Tanker.

De naaede Kirken, hvis Taarn skinnede maanehvidt midt i al Kirkegaardsmørket.

«Ufha,» sagde Eleven, «jeg li'er ikke Kirkegaarde om Natten — og Juleaften,» føjede han til og plirrede med Øjnene mod Mørket.

Prinsen stod og snusede ved Kirkegaardens Jærnport . . . .

«Pas paa ham, Bille,» sagde Inspektøren, «ellers løber han derind.»

Frøkenen bøjede sig og tog Hunden ind til sig . . . Hun trykkede den op mod sit Hjærte og kyssede dens Snude. Hun kom pludselig til at tænke paa, hvor ensomt og koldt, der nu var oppe i hendes Gavlværelse . . .

Saa naaede de Gaarden.

«Vil Inspektøren ikke med op til en Toddy, jeg kan hurtigt sætte Vand over . . .,» spurgte Jomfru Madsen dvælende.

«Skal Billen ikke med,» svarede han . . .

«Hr. Bille er vistnok søvnig,» sagde Jomfruen og saa Billes unge Ryg krumme sig mod Vinden i Taarndøren til Herskabsopgangen.

Inspektøren betænkte sig lidt:

«Næh, næh Tak, Frøken Madsen . . . Jeg maa ind og skrive til Kæresten . . .»

De stod foran Døren, . . . der var ingen af dem, som rigtig vidste, hvordan de skulde faa sagt det forløsende Farvel.

«Vil . . . . vil . . . . vil Bille med op og drikke en Toddy . . .,» kom det, som i et opgivende Suk, fra Jomfruen.

«Eleven bøjede kælent sit Hoved ind til Hunden, der sad og sov paa Jomfruens Arm.

«Ja, tak,» sagde han trevent og gabende.

«Godnat — og glædelig Jul,» lo Inspektøren, da de to gik ind ad Døren i Folkelængen . . .

«Prinsen», sagde Bille, «vi ska' da ikke ha' det Dyr med . . .»

Jomfruen smilede forventningsfuldt:

«Aah nej, det har De Ret i, vil De lægge ham ned i Kurven i Godsejerens Værelse . . »

Prinsen knurrede arrigt, da Jomfruen lagde ham over i Elevens Arm . . . Han holdt ikke af Temperaturforandringer.

«Ok, ja,» sagde Jomfruen, med Øjnene stirrende tankefuldt ud for sig, da Bille kom igen, «det maa nu alligevel være *dejligt* at føle sig som Moder . . .»

Bille satte sig paa en Stol, hvis Sæde var alt for smalt til helt at rumme ham.

«Sæt Dem dog paa Chaiselonguen, Ven. . .

Jomfruen puslede med Toddy, Cigaretter, hjemmebagte Kager og Koge-Chokolade i brudte Stykker.

« . . Tag for sig af Delicatesserne,» bød hun.

Bille knasede en Peberkage mellem sine store, hvide Tænder.

«Saadan nogle bager Mor osse . . .»

Han slurkede den varme Toddy i sig, som var det Vand.

«Man trænger nu til Hjærter paa Højtidsaftnerne,» sagde Jomfruen og saa højtideligt over mod Kommodens Fotografier af uniformerede Venner og Herrer i landlig Søndags-Puds.

Bille sad og tænkte med en ny Peberkage mellem Tænderne.

«Hvad tænker De paa, Ven . . .»

«Aa — aah . . .»

Han druknede Resten af Svaret i Toddy-Glasset.

Jomfruen tændte en Cigaret, satte sig tilbage i Stolen og lod Cigaretten vippe i Munden, medens hun med Øjnene saa Bille ind til sig.

Eleven begyndte at knappe sin Jakke op.

«Er her for varmt, Ven,» udbrød Jomfruen indladende, «men saa læg dog Jakken, gener sig da bare ikke.»

Men Bille tog en lille, brun Konfirmand-Tegnebog frem fra Jakkelommen . . . Han fandt forsigtigt, næsten ømt, et Fotografi frem, som

han, holdende det ligesom beskærmende i sin hule Haand, gav sig til at stirre tungt og længselsfuldt paa . . .

«Aa — aah — Veninden.»

Han saa drenge-krænket over mod Jomfruen:

«Nej, slet ikke, det er Mor, *min* Mor . . .»

Jomfruen blev rød og fik travlt med at skænke Toddy op . . .

«Lad os drikke Deres Fru Mors Skaal, Hr. Bille . . . . vær De lykkelig, at De har en Mor, saa er der da en, som tænker paa Dem.»

De skaalede, medens Elevens Øjne stadig hang ved Moderens Billede.

«Skal vi ikke synge en Sang, Frøken Madsen . . . .»

Frøken Madsen, der elskede at lade sin sprukne Sopran høre, rejste sig højt i Stolen:

«Jo — jo . . . . lad os.»

Eleven nynnede eftertænksomt en Melodistump.

«Hvad skal det være for en . . .»

Jomfruen tog Salmebogen og satte sig ved Siden af ham. De bladede sig gennem alle Julesalmerne.

«Nej, nej, ikke den, ikke iaften,» sagde Jomfruen og lagde sin Haand fladt ud over: Et Barn er født i Betlehem.

«Her,» sagde Bille, «*den.*»

Jomfruen begyndte:

«Den yndigste Rose er funden . . .»

«Ja, ja,» nikkede Eleven, «den synger vi altid hjemme . . .»

Han satte i med sin mørke, grødede Stemme. Han kneb sine Fingre fast i Salmebogen og pressede Fødderne mod Gulvet for at skjule sin Bevægelse . . . Stemmen begyndte at skælve, saa piblede Taarerne frem i hans Øjne, og han rejste sig hastigt.

«Godnat, Frøken, Godnat og glædelig Jul, jeg maa ned og skrive til Mor . . . . jeg længes saadan efter Mor,» sagde han og tilføjede, ligesom undskyldende, medens han klemte Moderens Fotografi ind i den hule Haand: «det er første Aar, jeg er ude.»

«Herregud, lille Bille, er det saa slemt,» sukkede Jomfruen . . . «Vil De ikke have et Stykke Chokolade med.»

Han nikkede med Hovedet vendt mod Døren: «Jo, tak.»

Jomfruen saa sig om i sin tomme Stue, hvor Røgen fra Cigaretterne blødt og dvælende drev om. Hun satte sig og stirrede paa den. Det var den eneste Anelse af Liv i hendes forladte Stuer, syntes hun . . . . Saa forsvandt ogsaa den . . . under Dørsprækken og gennem de ikke helt tætte Vinduesruder.

Jomfruen satte sig paa sin Seng . . . . Hun begyndte at linde paa det brune Fløjlsliv, men standsede brat. Der rørte sig noget ude paa Gangen. Lidt efter lød Klynken og Snusen. Hun aabnede Døren:

Det var Prinsen.

Jomfruen bøjede sig ned og tog Hunden ømt ind til sig. Det *var* dog et Stykke Liv, hun nu trykkede ind til sit Hjerte, her i sin ensomme Stue . . .

Hun lagde Prinsen i sin Sengs Fodende og begyndte at forberede sig til Natten. Hunden sprang ud af Sengen og fo'r hen til Døren, hvor den satte sig, bedende med Øjnene om at komme ud.

«Men hvad er det da, Prinsemand, hvad er det da med ham,» kælede Jomfruen.

Hunden skrabede paa Døren, snærrede og vrissede under hendes Kærtegn.

Saa aabnede hun Døren for Prinsen, der luntede ud i Mørket. Jomfruen tændte sig en Cigaret og drak den Toddy-Rest, der stod i Billes Glas. Hun gav sig til at ordne Bordet. Der var det med Jomfru Madsen, at hun altid i Midnatstimen før hun skulde til Sengs, havde de tusind Smaating at fingerere ved og pusle med . . .

Der hørtes igen Lyd af noget levende ude

paa Loftsgangen foran hendes Dør. Var det Inspektøren . . . .? Hun lyttede, saa Blodet steg hende til Hovedet, men der lød ingen forsigtig, hemmelighedsfuld Banken. Saa skrabede en Pote paa Døren og hun hørte en frysende Klynken, en pibende Klagen. . . . Hun aabnede igen sin Dør. Udenfor sad Prinsen med sine stumme, Øjne rettet mod Jomfruen.

«Kom saa,» kaldte hun.

Men Hunden blev siddende.

Saa tog hun Prinsen paa sin Arm, bar den over Loftet, gennem lange Gange og ned i Godsejerens Stue. Der fyldte hun Hundens Kurv med tykke, bløde Tæpper, dækkede den til, puslede den, klappede den, ynkede den og snakkede med den, saa den glemte sin Søvn og Arrigskab og slikkede hendes Haand med sin varme Tunge . . .

«Lille, søde Prinsemand,» sagde hun og kyssede den paa Snuden, medens store Taarer fyldte hendes Øjne.

Saa fandt vi dog hinanden, vi to forladte Væsener . . . . ja, vi gjorde, kælede hun.

Hun reiste sig, tændte en Lygte og gik gennem Huset. Det var saadan en Vane, hun havde, for at se om alt var som det skulde være.

Inde fra Inspektørens Værelse sneg en Lysstraale sig ud over Gulvet. Han var endnu ikke færdig med Brevet til Kæresten. Der var ogsaa Lys hos Eleven. Hun syntes, han talte med nogen. Jomfruen lagde Øret spændt forsigtigt op til Døren. Han sang. Hun blev staaende ganske stille, lyttende . . . Jo, han sang . . Det var hans Julesalmer hjemmefra, hørte hun. Jomfru Madsen gik op paa sit Værelse, langsomt og eftertænksomt. Hun stod et Øjeblik ved Vinduet og stirrede ud over de uendelige, sorte Marker . . . .

Saa hævede hun, som i et Suk, sine Øjne mod Himlen. Blot hun dog iaften havde haft En at længes efter, En at græde en Taare for . . . . Hun kastede et foragteligt Blik over mod Kommodens Portrætter i prangende Rammer . . . . gav sig saa til at stirre ud gennem Vinduet.

Over Svinepasserens Hus tindrede Syvstjernen, Kærlighedens og Frodighedens hellige Symbol.

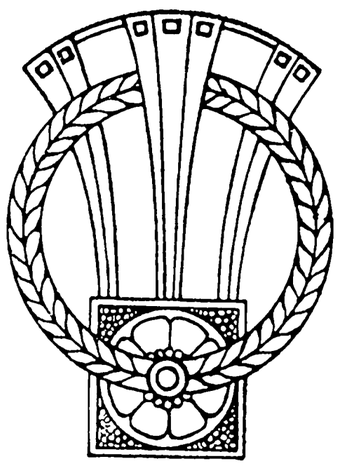

MIRAKLET

ET SINDBILLEDE AF GUSTAV WIED

Det var i Religionstimen i Pogeskolen.

«Frøkenen» fortalte netop om Peter, der havde forraadt sin Herre og Mester, førend Hanen havde galet tre Gange.

Georg og Aksel sad og lyttede til. Deres Hjerter fyldtes af Harme imod Forræderen, og de ønskede engang at maatte møde ham for at «tæve» ham ordentlig igennem . . . .

Saa gik Frøkenen fra Religionen over til Naturhistorien, og St. Peter blev glemt.

Pogeskolen blev holdt i det lange, hvide Hus omme ved Landevejen lige over for Rasmus

Klüver, der var Troldmand, og som efter Politiets Befaling gik med sorte Briller, for at han ikke skulde skade Folk med sine onde Øjne.

— — —

Det var i Frikvarteret Dagen efter.

Georg og Aksel sad under det store Asketræ og spiste deres Mellemmad, Georg var syv og Aksel seks Aar.

Pludselig galede en Hane ovre fra den anden Side af Landevejen.

— Nu galer Peters Hane! sagde Aksel.

— Nej . . . sagde Georg. Det er Klüverens!

— Skal vi forraade Jesus? spurgte Aksel med tykt Mæle.

— Nej! sagde Georg og gyste.

— Jo! sagde Aksel. Naar Hanen har galet tre Gange, saa løber vi hjem!

Og de gav hinanden Haanden paa Foretagendet, blev mystiske til Mode, glemte at spise og saa hinanden stift i Øjnene . . . .

Men Klüverens onde Hane galede for anden Gang.

— Kan Du se den? hviskede Aksel.

Georg lettede forsigtig paa sig og tittede frem over Landevejen. Men han satte sig skyndsomt ned igen med et Bump, thi bag Havegærdet derovre stod selve Klüveren og stirrede imod ham gennem sine sorte Briller.

Angsten greb Drengen i Struben, og hans Ansigt blev hvidt.

— Hvad er der? spurgte Aksel.

— Jeg vil rende! sagde Georg. Jeg vil hjem!

Og Hanen galede for tredje Gang.

I samme Nu trillede begge Drengene som to Bolde bort over Grøftevolden og ned paa den anden Side. De sagde ikke et Ord til hinanden, rejste sig bare igen og benede af.

Saalænge de troede, at man kunde se dem fra Skolen, holdt de sig i Grøften krumme og foroverbøjede som to Underjordiske, der frygtede Solens Lys.

Men da de mente sig udenfor Fare, standsede de og krøb op paa Landevejen, for der kunde det gaa hurtigere.

— Dreng! sagde Aksel saa. — Det er den gale Vej!

I Skyndingen havde de taget Fejl af Retningen; Vejen vilde blive dobbelt saa lang.

Men Georg løb og løb. Han havde opdaget Rasmus Klüver, der endnu stod bag sit Havegærde og saa efter dem. Solen skinnede ham lige i Ansigtet, der sprang Flammer frem af hans Briller . . . .

En Mand kom ridende paa en høj, brun Hest. Det var Drengenes Fader, Proprietæren; han havde sin lange Ridepisk i Haanden.

— Hvad for noget, Børn, er I der? spurgte han . . . .

— Frøkenen blev syg! sagde Georg.

— Saa—e? Det er da ikke noget slemt?

— Næe . . . bare Hovedpine.

— Naa, ja . . . skrup saa hjem med Jer!

Ridepisken svippede i Luften . . .

Og atter benede Drengene af. De havde faaet nye Kræfter ved at være sluppet saa heldig over Forhøret . . .

— — —

Gennem et Hul i Gærdet krøb de ind Gaardens Have.

— Hvad er I der, Børn? spurgte Moderen,

der sad og pillede Ribs sammen med Tante Thora.

— Ja . . . Frøkenen blev syg.

— Det er da ikke noget slemt?

og legede Skjul sammen med nogle Børn fra Landsbyen.

— Drenge! sagde hun — skynd Jer op og i Seng! Frøkenen er her og har fortalt det

— Næe . . . det er bare Hovedpine.

Denne Gang var det Aksel, der førte Ordet.

Forøvrigt var de nu begge fast overbeviste om, at Frøkenen virkelig havde Hovedpine.

En halv Timestid senere kom Tante Thora ilsomt ned i Laden, hvor Georg og Aksel løb hele; Klüveren saa Jer løbe hjem. Jeres Far er saa vred!

Og hun førte Børnene ad Bagveje op i Hovedbygningen og fik puttet dem i Seng. Georg i «det store Børnekammer», Aksel paa Sofaen i hendes eget Værelse. Og hun drejede Nøglen

af efter ham og puttede den i Lommen, thi han var hendes Kæledægge . . . .

Georg havde trukket Dynen op under Næsen. Han svedte frygteligt, hver Gang han hørte en Dør gaa.

Pludselig stak Tanten Hovedet ind fra det grønne Gæstekammer:

— Nu kommer din Far! hviskede hun. — Sov!

Han klappede Øjnene haardt i og snorkedə vildt. Men nede under Dynen blev hans Krop som Is.

Døren fra Forældrenes Soveværelse blev lukket op.

Det var Faderen!

Og skønt det gjaldt Georgs hele, dyre, lille Liv, kunde Drengen dog ikke dy sig for at titte ud igennem Øjenhaarene:

— Ridepisken, Ridepisken! Faderen havde Ridepisken i Haanden!

— Georg! Op med Dig.

Drengen kneb Øjnene end fastere til, foldede Hænderne og anraabte Gud om at lade ske et Mirakkel:

— Bare et ganske lille et, kære, gode Vorherre, bare et ganske lille et, saa at jeg bliver fri for Kløø! Du kan jo godt, naar Du vil, for Du er saa almægtig!

Men Faderen rev i det samme Dynen til Side. Og der laa Forbryderen i sin stumpede Skjorte, vanvittig af Rædsel:

— Jeg skal aldrig gøre det mere! Jeg skal aldrig gøre det mere! Lille, søde Far . . . lille, søde Far . . . jeg skal aldrig gøre det mere! skreg han og trak Benene op under sig . . .

Og ved denne Bevægelse undslap der ham i hans Hjælpeløshed en saa højttonende lille Rædselslyd, at Faderen brast i Latter og løb ud af Værelset . . .

— — —

Saaledes blev Georg frelst.

Gud havde bønhørt ham.

Og Drengen foldede paany Hænderne og takkede ham for hans store Naade.

Det är en blåsig afton midt i september, det är nattsvart ute, ingen måne, spridda stjärnor mellan massor af tjocka moln, som förfölja hvarandra under hvalfvet likt hemska och ofantliga skuggjättar. Icke heller några lyktor, ty det är ute på landet vid ett fiskeläge; Kattegat vräker och popplarna susa. Från fjorden komma långdragna hvin — det är vassen som hvisslar under plötsliga ilningar. Endast ett fönster lyser starkt i det kompakta mörket — det är värdshusets källarsal. Ibland ser man svarta silhuetter vandra förbi detta ljussken och försvinna. Så glimtar det till bortåt stallängan som en irrande prick, det är en dinglande lykta, hvilken bärs öfver gården.

Jag kommer från värdshuset, dit jag gått för att fly ensamheten, men där jag icke kunnat stanna mer än några minuter, drifven bort af nervös oro.

Fiskeläget är också en badort under säsongen, men nu är jag ensam främling på platsen, hotell och pensionat stå tomma och stängda. Själf bor jag i en liten stuga, som jag hyrt af en änka.

Det blåser icke längre — det stormar. Jag har ingen kappa, som skyddar eller generar mig, men en panamahatt. Den tar jag af mig och bär i handen. Då blåser håret ned i ögonen och pincenén är färdig att ryckas bort. Så vänder jag mig om och går några steg baklänges — det är då, jag ser värdshusfönstret.

För resten är det bara ett stort stenkast till min stugknut. Men just nu kommer vinden störtande rakt emot mig och jag snurrar rundt för sista gången. Där är häcken utanför den lilla trädgården — jag går midt på landsvägen för att ej falla i diket — och nu stannar jag och står ett ögonblick för att hämta andan. Jag ser på fönsterljuset under trädskuggorna — nu släcktes det. De ha inga gäster därborta och vänta inga. Allt är dubbelt mörkt för den närsyntas ögon. Jag vänder och vill famla vidare.

Då lägger sig en tung hand på min skuldra.

Jag är icke fysiskt rädd — det har jag varit, långt in på tjugutalet lefvnadsår, för att icke nämna barndomen, då jag gick i en ständig ångest för stryk både i skolan och på gatan,

Men det har lifvet slipat bort, nu är jag nästan för modig. Dock finns det en skräckkänsla kvar i mörkret, och den har med ögonen att

göra. Min dubbla astigmatism åstadkommer att jag känner mig blind där andra se, under det att i full belyning jag däremot ser skarpare än någon annan. Icke heller är jag vid-

skeplig, men så pass mycket underligt har händt mig under snart fyrtio år, att jag icke längre håller för otroligt just det otroliga. Och i den stund, hvarom jag här talar, fattades jag af en obegriplig och oresonlig räddsla. Jag blef för sekunden förlamad af skräck.

För sekunden. Ty i nästa hade handen

på min axel åter flyttats — flyttats tillbaka i mörkret. Ej ett ord, ej en rörelse, icke ett prassel, en hviskning, ett ljud hade hörts. En hand — därom var intet tvifvel — hade fattat tag i mig, dröjt ett moment i greppet, och därpå åter ljudlöst lyft sig, fjärnats. — Däri låg det ohyggliga, som nu först blef mig fullt klart och kom mig att isas från hjässa till fot.

Blott för sekunden. I nästa hade jag sprungit ett par steg åt sidan och svängt min tjocka bondkäpp rundt om mig i en hvirflande krets. Och jag ropade:

— Hvem är det? Är det någon? Svara? Hvad vill ni . . .

Men ingen svarade och jag hörde blott suset från träd, vind och vatten, och såg några bleka stjärnor titta fram mellan kronorna bortåt landsvägen. Nej, där var ingen, och där hördes inga fotsteg, ingen andflämtning, när jag nu sprang till höger och vänster, fram och tillbaka, och slog som en rasande med käppen för att få visshet. Tillsist törnade jag emot en trädstam så våldsamt, att jag såg gnistor i natten. — Och följande häcken med käppen trefvade jag mig fram till huset och gick in.

Jag tände lampan och drog de tjocka, gula gardinerna för alla fönstren. Så stängde jag ytterdörren och innerdörren. Sen såg jag mig i spegeln — jag var hvit som papper under ögonen och mina tänder skallrade. En rysning längs ryggraden kom tillbaka med bestämda mellanrum, och då frös jag under nackhåret — det liksom styfnade till små ispiggar. Jag hällde upp en stor konjak och drack den i ett drag. Sen stoppade jag en pipa och satte mig i den stora länstolen.

Så satt jag där och lysnade. Poppelsuset var jag så van vid, att jag icke hörde det. Och råttornas spring på vinden och i de ruttna väggarna, knäppningarna och skotten i murkna bjälkar og möbler, katternas nattskrik och bullret i skorstenspipan — alla dessa ljud, som först varit mig olidliga, tillhörde nu tystnaden. Nej, jag satt och lyssnade efter något annat — jag väntade att få höra gruset knastra under fotsteg utanför mina fönster. Jag längtade efter att få höra detta, och jag ville icke gå i säng förr.

Lampan brann stilla och i taket sofvo redan flugorna. Min pipa hade slocknat, jag sträckte ut handen efter tändstickorna — då knackade det skarpt på rutan bakom mitt hufvud.

En stark, en befallande knackning, som då man slår med knogarna så att glaset är färdigt att brista och ljudet några ögonblick vibrerar mot trumhinnan. Jag sprang upp i iskall förskräckelse.

Blott *en* knackning, och på det midtersta fönstret, det jag satt med ryggen emot. Min hörsel var spänd som en indians, och jag stod orörlig med den slocknade pipan i handen, lyssnande, lyssnande — — —

Icke ett ljud utom de vanliga, de som jag ej längre hörde . . .

Med ens tänker jag:

— Det står någon utanför fönstret, alldeles stilla liksom du själf, men denna någon kan se in, trots gardinerna — det finns alltid en springa, en öppning, som ej upptäckes infrån — och *Någon* ser dig, där du nu står i full belysning, midt för lampan!

Jag står stilla och känner kalla svettdroppar fukta pannan. — Hvarför knackar det icke en gång till?

Träd, vind och vatten susa. Råttfötter trippa bakom panelen, det gurglar i kaminröret och flugorna surra matt under takbjälkarna. I trädgården falla några äpplen. Inga andra ljud.

Det är någon utanför, som ser på mig genom fönstret.

Och med ens har jag fattat ett beslut. Jag skall oförmodadt, i ett tag, blåsa ut lampan. Därpå med ett steg nå fram till högerfönstret, det som är närmast dörren, dra undan gardinen

och slå upp rutan, sticka ut hufvudet — jag skall hinna få en skymt af honom, som tog mig i skuldran, som knackade . . .

Ännu några sekunder står jag lyssnande orörlig.

Därpå gör jag som jag tänkt. Jag böjer mig hastigt öfver lampan, skuggar med handen och blåser en kraftig pust ned i glaset. En sotig låga slår upp och går ut — jag är i fullständigt mörker och rusar fram till fönstret — slår upp det. Jag hör tändsticksasken falla — mitt rockskört ref ned den — nu sveper en kall vind in och gardinen fladdrar mig i ansiktet. Men jag ser ut, sticker ut hufvudet, ena armen. Jag famlar med knuten hand längs muren och jag ropar:

— Hvem är det, hvem är du? Svara! Hvem knackade?

Ingen svarar, men gardinen rycker som lefvande, fläktar inåt och lägger sig som en tunn arm om halsen. Ögonen vänja sig vid natten och jag ser häckranden aftecknas mot himlen. Jag känner lukten från åkern midt emot, några löf rassla förbi mitt ansikte.

— Nervositet, säger jag, öfveransträngning, ensamhet . . . så, nu går jag och lägger mig!

Jag stänger sakta och lugnt fönstret och drar för gardinen, men mina fingrar rista så att de trumma mot rutan. Jag kan också höra hjärtat klappa i snabb takt.

Knappt har detta skett förrän jag erinrar mig att asken med tändstickorna fallit på golfvet. Denna enkla händelse förskräcker mig på en gång mer än något annat. Jag har många askar, det vet jag, men hvar? Jag är tom i hjärnan och tänker med fasa endast på denna ask. Jag böjer mig ned og stöter emot bordet, skuffar till en stol. Händerna trefva efter de slitna golfplankorna, jag får stickor under naglarna — nej, ingen ask! Däremot finner jag ett rätthål — och känner kanten på den nötta och trampade trasmattan.

Då hör jag ett ljud, som reser håren på mitt hufvud.

Inne i nästa rum, hvars dörr står öppen, klampar fotsteg och en stol vältas omkull. Det är intet misstag om den saken: det är någon inne i kammaren, som jag förvandlat till matsal — matskrubb vore en riktigare benämning.

Änkan, jag hyr af, är bortrest för dygnet, min tjänstflicka har semester. Och min hustru och dotter har redan flyttat in till staden. Allt är väl tillbommadt, det vet jag. *Men det är någon därinne*, och det er en osynlig, ty ingen landstrykare gör inbrott så klumpigt och i mörkret. — Det finns för resten inga lösdrifvare i detta enkla och aflägsna fiskeläge.

Men någon är alltså därinne . . .

Jag reser mig. — Det är ju löjligt! säger jag.

Det är icke löjligt. Ty i samma ögonblick smäller ett skott — eller något, som hörs som ett skott — och jag känner håren ånyo resa sig på mitt hufvud, i det att jag förnimmer, för andra gången, en hand på min skuldra.

Då blir jag vild, vanvettig, störtar ut i förstugan, sparkar upp ytterdörren och springer ned till lotsen, två stugor ifrån mig. Jag är våldsamt upphetsad — här är ändtligen, för en gångs skull, spöknatt.

Men utanför lotsgården blir jag stående. Jag hör svallet under hamnpiren och blåsten i de väldiga kastanjekronorna framför tullängan, ett par fönster lysa här nere och ljuset faller på utspända, nytjärade nät. Allt är så fredligt och naturligt — jag kan till och med urskilja den lilla handelsbodens prosaiska margarinskylt. — Nej, jag bultar icke på, jag skäms, jag vet inte, hvad jag skall ta till förevändning. Och långsamt går jag hem igen.

Huset ligger svart — de hvitkalkade murarna döljas af häcken. Jag står en stund och lyssnar, men så öppnar jag dörren, lyssnar igen, dröjer och stöter därpå upp innerdören. Den ljumma rumsluften med pipdoften tar

emot mig, jag snubblar öfver tröskeln, blåsten slår med en smäll igen dörren efter mig. Nu går jag in i inre rummet, oeh där finner jag strax en tändsticksask på ett bord, tänder ett ljus och ser mig omkring.

En stol ligger kullslagen på golfvet.

— Hvem har stjälpt den? Var det bullret, jag hörde, eller har det skett tidigare? — Jag reser upp den och tänder lampan. Så klär jag hastigt af mig och kryper i säng, somnande från både lampa og ljus. Då jag vaknar, skiner klar höstsol och det är lugnt väder.

Efter kaffet går jag ned til stranden. Där sitter Ole Jensen med sin snugga i munnen og knyter garn. Ibland kommer en vindfläkt med tånglukt i — en rutten stank, så man får kväljningar. Långt borta dunkar en osynlig motor och i strandkanten krafla krabbor mellan stenarna. Jag hälsar.

— Har Petrine kommit tilbaka? frågar han och låter tränålen stanna mellan de tjärbruna fingrarna.

Petrine är min värdinna, änkan.

— Nej, svarar jag, men hon kommer väl i afton.

— Ja, säger han, låt mig se, det var den 14 på kvällen, fjorton, femton, idag har vi den 15 — joo, i kväll kommer hon.

— Hvad var den 14 på kvällen? frågar jag.

— *Hvad* det var?

Han ser upp förvånad.

— Jaa, jag vet ingenting.

— Kors! Jo, Petrines man, smeden, sköt sig då — jaa, det vill säga, det är nu, låt mig se, det är ackurat femton år sen, det.

— Nå, det visste jag inte!

— Och hvart år sen dess reser Petrine bort öfver den natten.

Han ser på mig, litet kisande.

— Jaså, säger jag, hon är kanske rädd att det skall spöka?

— Hon är väl det, ja, säger Ole Jensen och binder vidare.

Solen lyser och jag tänder morgoncigarren.

Jag har haft många symboliska spöknätter, men endast denna, så att säga suggestiva spöknatt. Men solen skiner och då är den heller ingenting:

«Doch kommt die Morgensonne,
zerfliesst's wie eitel Schaum.»

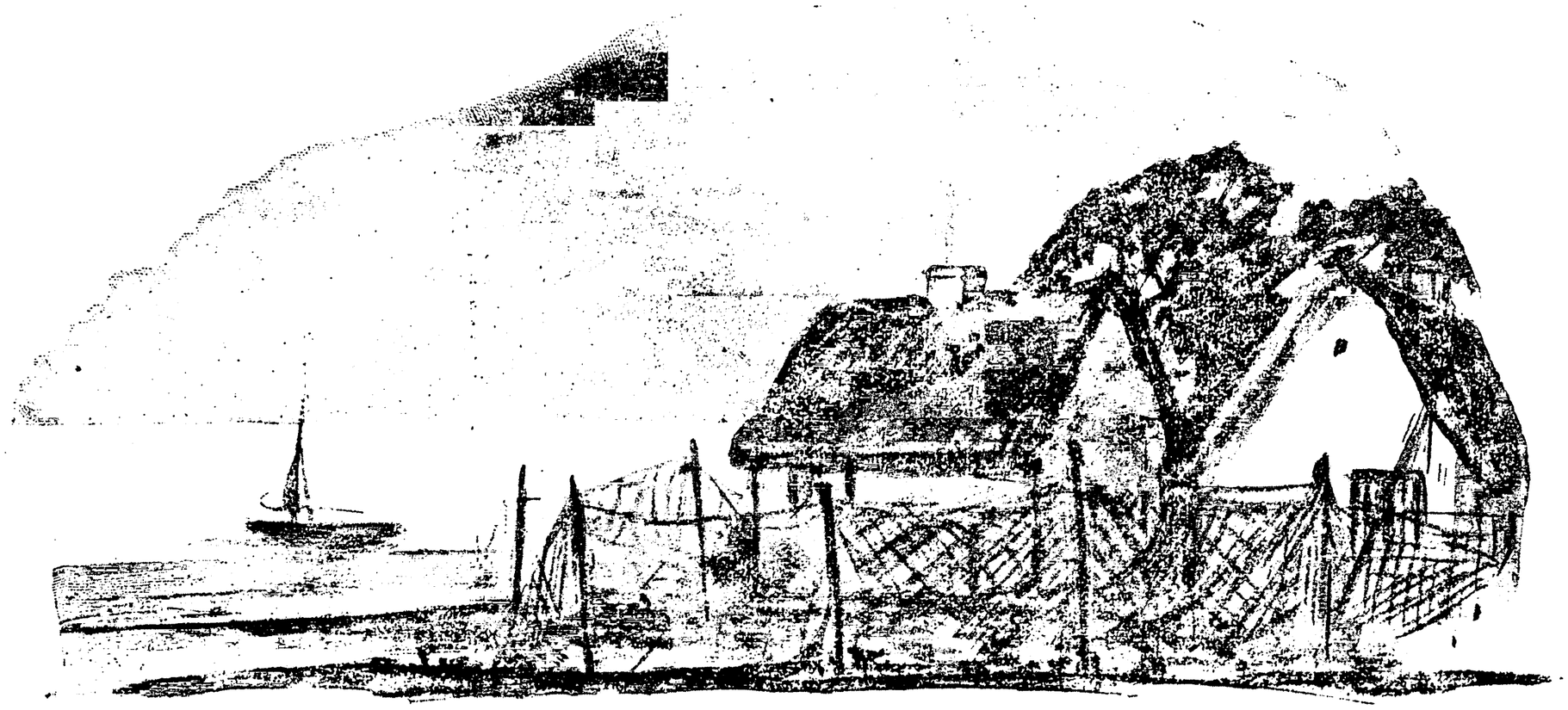

Thomas Krag
To smaa Oplevelser.

I. Influensapulver og Lusepulver.

Noget jeg opleved ude i Verden? — Nuvel, lad mig se . . .

Ja, saa mange smaa og store Ting stikker Hovederne frem: Tag mig med! Og tag mig med! . . . Naa, vent lidt, stil Jer i Række og Rad og lad mig vælge.

Ja, se det var f. Eks. dengang i Berlin jeg tog Fejl og gav en Syttendemajtaler Lusepulver mod Snue istedetfor Influensapulver. Ja, er det ikke underligt med de Mediciner. De bestaar jo af haandgribelige Ting, og dog gør kanske Troen, Selvsuggestionen, det meste. Som nu i dette Tilfælde. Thi Lusepulveret gjorde Politikeren friskere end Influensapulveret gjorde mig.

Det gik saaledes til: Jeg var en Vaar — det er nu mange Aar siden — i Berlin, og jeg blev udset til at holde Festtalen i norsk-svensk Forening den 17. Maj (Unionen bestod altsaa endnu).

Nu hændte det, at jeg netop 17. Maj blev angreben af en fæl Snue. Jeg gik sammen med en norsk Politiker samme Dags Formiddag, og han skulde ogsaa holde Tale i Foreningen den Kveld, og da jeg ytrede noget om, at det var fælt med den Snue, jeg havde faaet, sagde han: «Gaa ind og køb noget Influensapulver. Se, der er et Apothek . . . . Og køb en Æske til mig ogsaa,» raabte han efter mig, «jeg har sandelig ogsaa Snue.» Vel, jeg gik ind paa Apotheket og købte to smaa Æsker Influensapulver, som jeg puttede i Lommen, en til Politikeren og en til mig. Og da jeg kom ud igen, gav jeg ham den ene Æske og jeg fik redelig de 10 Pfennige af ham, som den havde kostet.

Nu maa jeg forudskikke, at jeg en Time i Forvejen havde købt en Æske Lusepulver, som jeg agtede at tage med hjem til min Kanariefugl. Det smukke, lille Dyr havde nemlig den sidste Tid faaet en Masse smaa Lus paa sig og den plagedes slig, at den sluttelig ikke sang mere. Jeg havde brugt mange Midler, men uden stor Virkning. Lusene blev hvor de var, men idag havde jeg set i et Vindue en stor Reklame om et ufejlbarligt Lusepulver, som jeg altsaa havde købt en Æske af.

Vel, den norske Politiker og jeg gik videre. Vi snakkede sammen om Festen og vi var enige om, at gik bare Snuen bort, skulde vore Taler nok kunne høres.

«Vil De nu høre,» sagde jeg (vi gik netop

i en folketom Park), «hvordan min Stemme klarer sig?» Og jeg begyndte:

«Mine Damer og Herrer! Vi Nordmænd er jo tit *nu* lige saa stridbare som i Vikingetiden. Men én Dag ved jeg for vist, at vi alle enes. Denne ene Dag er 17. Maj, Norges Frihedsdag.»

«Naa, hvad synes De?» spurgte jeg.

«Aa jo,» svarede Politikeren, «Indholdet er sandelig prima, men Stemmen er en Del tyk. Lad os prøve Influensapulveret.»

Vi tog begge Æskerne frem og snusede Pulveret ind. Mit lugtede noget i Retning af Pebermynte, slet ikke ubehageligt. Og Politikerens var selvfølgelig af samme Slags. Jeg undredes derfor over, at han, da han havde snuset en Fingerklype ind, gren stygt og nøs voldsomt.

«Fy for den svingende Fan! som det smagte vondt,» sagde han.

«Aa,» indvendte jeg, «synes De det?»

«Naa, med det Vonde skal Vondt fordrives, hør nu efter, hvordan jeg grejer Talen;» .... og han tog fat:

«Mine Damer og Herrer!

I denne Festens Stund, da alle Nordmænds Hjerter skælver af en dyb og inderlig Kærlighed (nu hostede han svært) til vor Fosterjord, der endog føles, naar vi, som nu sidder fjernt i et fremmed Land» (nu hostede han atter voldsomt).

«Nej, det er for galt,» sagde han og stampede, «det forbandede Influensapulver klorer mig i Halsen med Katteklø er.»

«Ho!» svarede jeg, «De er jo en ren Satan til at belægge Deres Ord, og De bliver nok bra for Hosten til i Kveld.»

«Ja, ja, faar haabe det,» svarede Politikeren.

Saa skiltes vi.

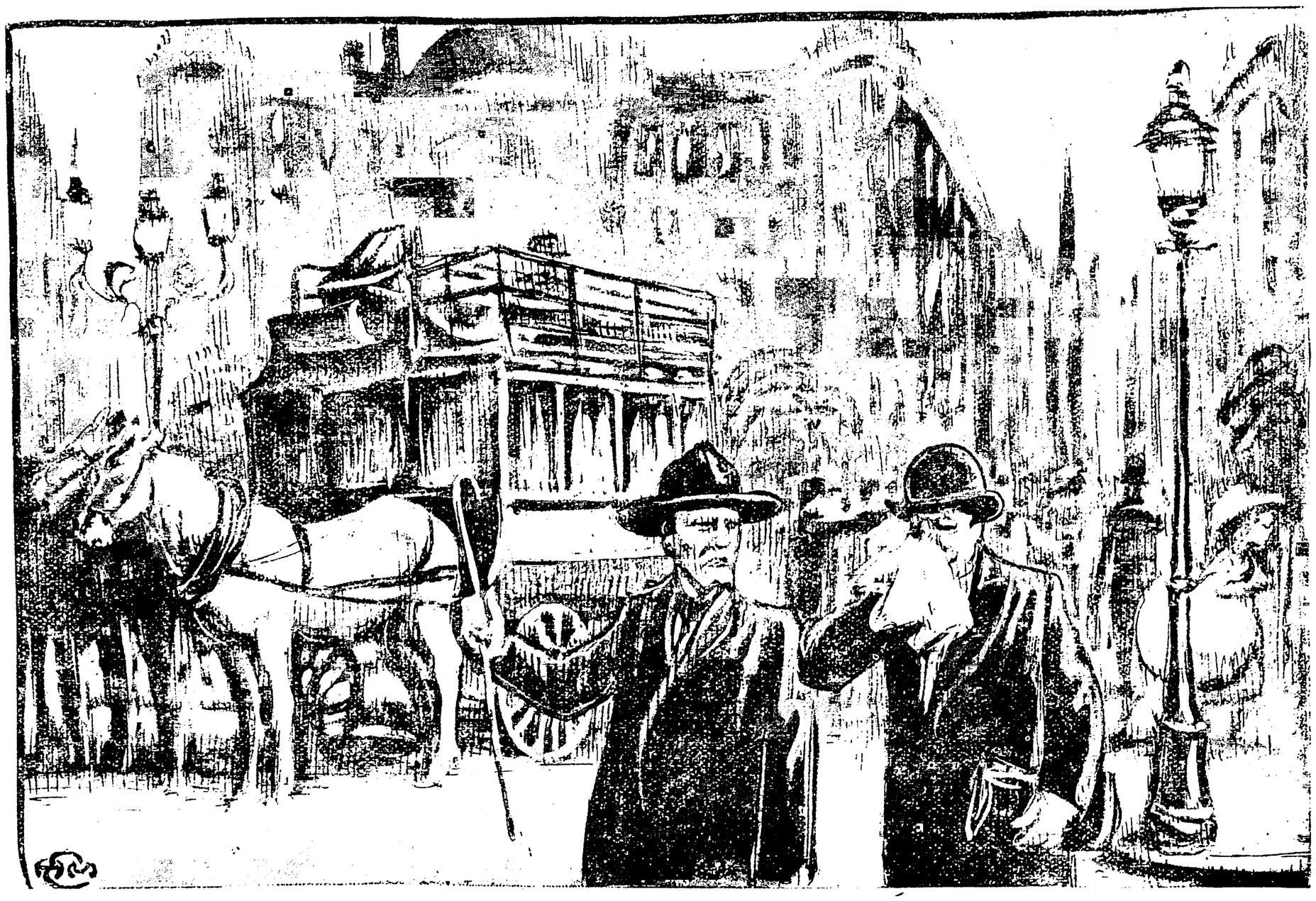

Festkvelden kom, og jeg holdt min Tale. Naa ja, det gik jo ikke værst, og Folk var snille og klapped rigeligt. Men saa skulde man høre, da Politikeren tog fat: «Mine Damer og Herrer! I denne Festens Stund, da alle Nordmænds Hjerter skælver » . . . Aa, det sang og klang hele Salen over, ja, slig kraftig Tale hørte jeg aldrig før, «Bravo,» raabtes der baade fra den Kant og den Kant, og da han var færdig, smaldt Hurraraabene ud, og alle var enige om, at slig skulde en 17. Majs Tale være.

«Naa ja,» sagde Politikeren, da jeg senere paa Aftenen gratulerede ham, «men jeg har for en stor Del Dem at takke for det gode Udfald. Det Pulver jeg fik, ser De, det klorede nok fælt i Førstningen, men det gjorde sandelig Næsen og Halsen saa blanke som Spejl. Kend bare!» Og han blæste gennem Næsen som en Cyklon . . . Nej, han havde Ret, med den Næse og den Hals var der ingenting i Vejen.

«Jeg har forresten aldrig kendt Mage til Pulver,» vedblev han, «det sagde de i Pensionatet ogsaa, det er virkelig et sjældent Influensapulver. Sligt plejer jo ellers at være hvidt, men dette er ganske mørkegrønt. Jeg viste det til en Mediciner, som bor der, han vidste Fanden ikke, hvad det var for et Pulver, sagde han, men det kan jo ogsaa være et fedt. Virkningen var fin fin.»

Ja, Festkvælden gik og den var meget morsom, saa det blev svært sent paa Natten, før jeg kom hjem.

Det er sandt, tænkte jeg, da jeg holdt paa at lægge mig. Det var da besynderligt med Politikerens mørkegrønne Influensapulver . . . mit er jo ganske hvidt. Ho! — en Tanke skød op i mig, en frygtelig Anelse. Politikeren skulde vel aldrig have faaet . . . .

Jeg foer hen og begyndte at grave i Lommerne paa de Klæder, jeg havde haft paa i Formiddag. Der laa en Æske. Jeg greb den og aabnede den. «Selvfølgelig er det Lusepulveret,» tænkte jeg. Men jeg foer tilbage. *Thi Pulveret i denne Æske var jo netop Influensapulveret!* . . . Politikeren havde, ved Jupiter, snuset *Lusepulver.*

Naa — en Trøst var det jo, at det havde klaret hans Stemme saa brillant.

II. Anarkistens Flyveblad.

Saa vil jeg fortælle om dengang i Berlin jeg fik Flyvebladet af Anarkisten.

Jo, det var en Eftermiddag i April. Jeg gik i en af Gaderne i Nærheden af Stettiner Banegaarden. Jeg husker saa tydelig, at jeg standsede op foran en liden Butik, hvor der var orientalske Sager tilsalg. Jeg saa en hel Del af de gængse Ting: Orientalske Tæpper og Sværd, rimeligvis fabrikerede i Berlin eller Leipzig. Men se de Stene der! Hvor sælsomt de funklede. Mon ikke de var ægte? Jeg skulde tro de var fundne ved Bredden af Ganges, den hellige Flod, medens Lotusblomsterne dukked derude . . . eller skulde det bare være kunstigt forarbejdet Glas?

Pludselig blev jeg forstyrret. En Mand var standset op ved Siden af mig. Han stak et Papir i Haanden paa mig. Jeg vendte mig halvt: Det er selvfølgelig, tænkte jeg, et af disse Papirer man forfølges af overalt i Berlin, en af disse Reklamelapper for en eller anden obskur Vinknejpe, hvor die schöne Fraulein Juanitta und die schöne Fraulein Isabella er at finde. Ja, det tænkte jeg . . . og jeg tog imod Lappen for at blive Fyren des hurtigere kvit.

Men et Nu faldt mit Blik paa ham, der gav mig Lappen, og jeg studsede. Hvor han var anderledes end de elendige Fyre, som gik med slige Reklamesedler. Han var bleg, med kulsort Haar og Skæg og Haaret var omhyggelig

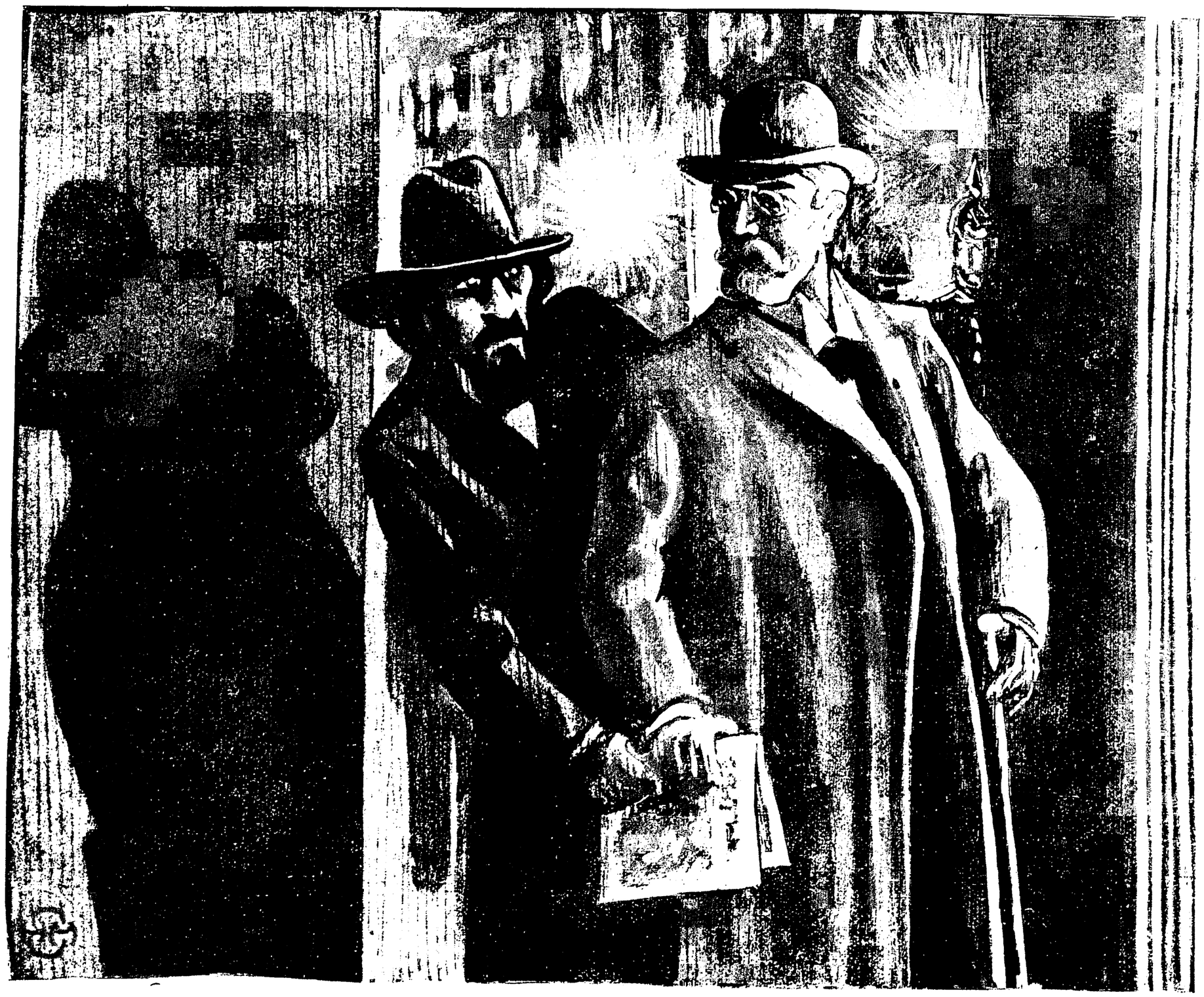

kæmmet, og Skægget var firkantet tilklippet som hos en russisk Bojar. Ja, hvor hans Ansigt bar Præg af Race og hvor hans Klæder vistnok var luvslidte, men sad godt paa hans Krop.

«Læs det,» sagde han. Og ganske indtrængende gentog han flere Gange: «læs det.»

Jeg tog Bladet, jeg saa det var en Art Flyveblad. Nu hænder noget, jeg husker meget nøje:

Jeg stod med dette Blad i Haanden, jeg saa først et Billed af en Vogn, en Art Triumfvogn, trukket af elendige Slaver, der piskedes af den paa Vognen tronende Sejrherre. Jeg saa en Del Tekst til Billedet, den var paa Vers, men inde i Bladet stod saglige Artikler: «Anarkismens Grundtanke», «Hvad Anarkismen vil». Jeg skulde netop kigge Bladet videre igennem . . . da hørte jeg en forskrækkelig Tummel. Jeg vendte mig i den Retning Larmen kom fra, og se der! En Politibetjent, rigtig en svær, stærk Berlinerpolitibetjent, havde slaaet Næven i Manden med Papirerne. Der blev et lynsnart Basketag. Den svære Betjent havde nok troet, Sejren var ham vis, men se, Manden var stærk, han vred sig smidig og forbitret. Jeg har aldrig set Mage til Billed paa Smidighed og Raseri kæmpende med den bastante Styrke. Og

se, nu fik Politibetjenten et stygt Stød i Maven. men en svær Knippel susede alt i hans Haand mod den Bleges Hoved. Men før den naaede frem, kom tre Skygger tilsyne — tre Skygger gled lynsnart over Gaden, Politibetjenten blev slaaet til Jorden, og det saa brutalt, at han blev liggende uden at røre sig. Og et Par Sekunder, og de tre Skygger og han med Bladene var sporløst forsvundne.

Jeg sagde *Skygger*, thi noget mere lydløst og glidende end disse tre har jeg aldrig før set. De kom ligesom fra Skyggerne og blev borte i Skyggerne. Og lynsnart gik det Hele. Lynsnart, saa jeg ikke fik Tid til at sanse, før det Hele var forbi.

Og slig virked vel Optrinet paa alle, som saa det. Gaden var lidet befærdet, men der fandtes jo Mennesker paa den, men ingen fik Tid til at røre en Finger. Politibetjenten laa slaaet i Gaden. Folk samlede sig, han blev rejst op og kørt bort i en Droske. Han var meget medtaget.

Unægtelig havde Flyveskriftet nu faaet en særegen Interesse for mig. Jeg gik ind i den nærmeste Kafé og studerede det nøje. Indholdet bestod af flere Artikler om de Byrder, som det moderne Samfund paalægger sine Medlemmer. Disse Opsæt var meget intense og velskrevne, men jeg havde læst lige saa gode Opsæt i anarkistiske Blade baade her og i Paris. Men det, som vakte min udelte Opmærksomhed, var Billedet paa første Side med de alexandrinske Vers under. Slige Alexandrinere virker jo ofte stive og monotone, men her var det lykkedes den ukendte Digter at gøre Versene levende. De bølged, de toned, de slog ud i Ildsluer med hvislende, knaldende Lyd. Det var «Menneskehedens nye Dag» de skildrede: Hjærnespind og Kimærer, ja maaske, men hvor disse Rytmer var pompøse i sin Forkyndelse: Se alle Jordens Konger og Magnater skulde spændes for Frihedens Vogn. De skulde spændes nøgne for, og Fremtidens Herre, Folkets Søn, Arbejdets skønne Repræsentant, skulde bestige Vognen og hans Svøbe skulde flænge de Skændiges Rygge, der trak ham. Ja, Konger og Kejsere og Paver og Fyrster — alle skulde de flænges til Blods. Som Hævn for, at de saa længe havde mæsket sig med Folkets Sved og Ulykke . . .

Det var det kraftigste Digt, jeg havde læst i mit Liv.

Men hvad der gjorde Flyveskriftet farligt at uddele var vel ikke Verset, men Billedet. Thi der saa man tydelig afbildet alle Europas regerende Kejsere og Konger og Fyrster, ja, Paven selv. Stønnende og bloddryppende slæbte de sig frem foran Frihedens Vogn, og deres Herskerminer var ulyksalige, og gamle Pave Pius kloge Smil var blevet en skrækkelig Grimase.

Og dette var alvorlig ment. Intet Glimt af Underfundighed, ingen Ironi, ingen Tanke paa, at selv lidet kongeligsindede vilde ræddes for denne «Slavepisker», der paa slig grusom Maade førte Frihedens Vogn frem. — — —

* * *

Naa, det hele var jo en Bagatel. Et Flyveblad stukket i Haanden paa en fremmed. Og den hele Uro var at ligne med en Skumboble paa Verdensbyens Hav.

Men et havde jeg mærket tilfulde: det Nag, som flammed i det skjulte.

I afsides Kamre, i underjordiske Kælderrum og Huler, hvor der sad Mænd sammen og raadslog, og hvorfra han med Flyvebladene kom, han der, trods Magerhed og Bleghed, holdt den bastante Politibetjent Stangen . . . . Og hvorfra Skyggerne kom, og hvortil de gled tilbage, lynsnare, umærkelige, usporlige.

Hvem var den anden?

Af

THIT JENSEN.

«Jeg kan ikke lide, du gaar hjem gennem Skoven med alle de Penge — og saa tilmed om Aftenen» ....

Cæcilie Doverkil var ung og forlovet og hang paa Stentrappens Jerngelænder som en

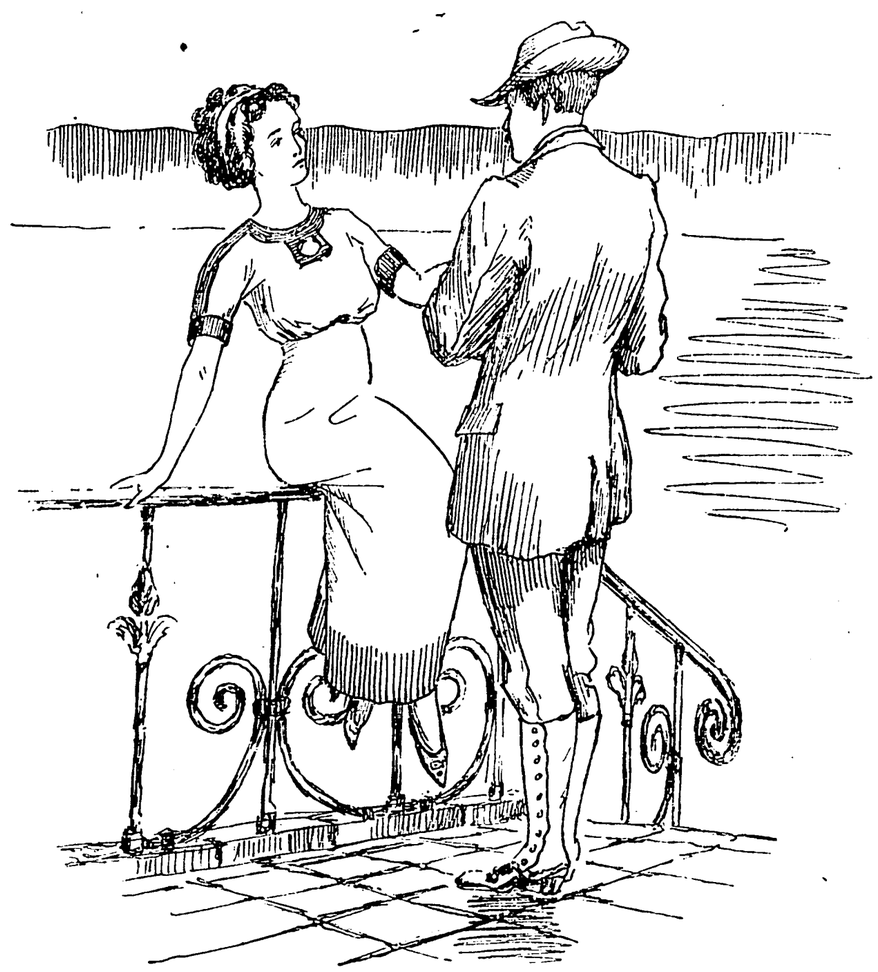

anden glad Gadedreng. For at holde Balancen havde hun grebet i sin Forlovedes Frakkeopslag og holdt sit nydelige Hoved paa skraa for at gøre mere Indtryk paa ham.

Godsejer Axel Brams stod og saa forelsket ned paa hende. Deres Bryllupsdag var lige blevet bestemt, fra 2den Juledag skulde Cæcilie føre Kommandoen i den store Gaard, der laa tværs over Vejen. En højtidelig gammel Gaard med kolde Stenkorridorer med skumle Sagn om Dødes Brøde, en degraderet adelig Rede omvunden af Voldgravens sorte, med metalgrønne Alger forsirede Vand. Der skulde Mod til at gaa frivillig derind for sin Livstid.

«Cæs» havde saa meget Mod.

Hverken Mørket under de sure Linde eller Ansvaret med saa mange Folk skræmte hende, hun tog det hele lattermildt: «Naturligvis kommer jeg nok til at smage Brunsuppen til med Cayennepeber, saa enhver tror, den har faaet Vesuv i Munden; men hvad, enhver har vel Lov at gøre sine Brølere, jeg har ingen gjort endnu.»

I al sin indsmigrende Ynde nærmede hun sit Ansigt helt op til hans.

«Har jeg vel, hvad?»

Han rystede paa Hovedet og fortabte sig i hendes spejlklare, leende graa Øjne med de grøngyldne Stænk, Arv fra en Zigeunermoder i en fjern Fortid. Og om hun havde haft Brølere paa sin Samvittighed saa tæt som Naalene paa en Gran, vilde han forsvoret, hun havde en eneste.

«Du havde Smag nok til at vælge mig mellem de mange andre, det forsoner med meget,» føjede han beskedent til.

Hun lo og knipsede til ham med Spidsen af den lille perleskinnende Sko.

Saa rankede Axel Brams sig, det var paa Tide at gaa.

«Farvel da, Cæs!»

«Jeg gaar lidt med . . . .»

Hun sprang ned — med Armene om hinanden gik de hen ad Markens ujævne Kørevej. Forude bugnede Skoven, kompakt og tæt og svulmende grøn op imod en Himmel, der var flammet af horizontale, champignonhvide Skyer, der drev for Blæst i de højere Luftlag. Forandring af Vejr var forestaaende.

«Du skulde meget hellere køre, Axel!»

Den unge Godsejer viste ud over Markerne, hvor Stubbene straalede som orangegule Naale i en grønskimret Underbund. Med feberagtig Ivrighed arbejdede Folkene fra Gaarden og det store Hold af Daglejere for at faa det sidste Korn hjem før Natten.

«Alle mine Heste er i Arbejde, ser du?»

«Saa vent til i Morgen.» Cæcilie var begyndt at gaa langsommere, hun stirrede mistroisk frem mod Skoven.

Han lo blot, det var saa barnagtigt, det hun bad om. Han havde store Udbetalinger, dels til Folkene, dels til Haandværkerne, da Gaarden skulde grundig udbedres før Brylluppet.

Hun gik med Kinden ind mod hans Ærme.

«Jeg har saadan en ækel Fornemmelse,» prøvede hun sig frem.

«Det har du jo saa tit.»

«Plejer det maaske ikke at slaa til!» Hun satte sin korte Næse impertinent i Vejret.

«Jo. Forleden blev det til en «Pinso», der aad alle din Moders Kyllinger, ikke?»

«Du kan selv være en «Pinso».»

Hun fulgte ham til Ledet, der lukkede for Skoven. De to Rønnebærtræer ved Indgangen hang tunge af Bær, der lyste blødt i den slørede Sol, Bøgebladene stod saa stive og christtornhaarde som havde Livet faret haardt frem imod dem, siden deres lysegrønne vege og fine Ungdom. Skovstien løb ind i et tavst Halvmørke, drejede om bag Buske og forsvandt.

Skjult af Skoven stod de en Tid ved Ledet og fjantede og kyssede hinanden. Saa slap Cæcilie ham med et, hun viste ind mod Skoven.

«Hvis bare ikke den var,» sagde hun beklemt.

«Herregud, det er jo knap en Fjerdingvej, jeg kan jo tage den i et Spring.»

Saa lo hun.

«Maa jeg se.»

Hun slog Armene om hans Hals.

«Vil du se, du kommer af Sted — jo før du gaar, des hurtigere har jeg dig jo igen.» Hun kyssede ham, smuttede som en Fugl under Ledet og nikkede tilbage. Hun saa saa sød og blaa og lys ud i sin Sommerkjole derude paa de gule Stubbe, Brams stod og følte, mere end han egentlig bevidst tænkte, hvor svimlende glad, han var for hende, en klog og dygtig lille Kvinde trods sit Bajadsvæsen. Hun vilde føre nyt Liv ind i hans dekadente Slægt, Smil, Sundhed og Kraft — alt det, der er nødvendigt for Lykken.

Hvad havde al hans Rigdom hjulpet ham, før hun kom? . . . .

Der havde han gaaet og bildt sig ind, han led af Brystsyge ligesom Broderen, der døde for et Aar siden — tilsidst havde han vel ogsaa faaet det af hysterisk Selviagttagelse, man havde hørt saa galt før. Melankolsk og gusten sneg han sig om, naar det peb lidt i hans Luftrør eller gnavede lidt i hans Skulder — og saa, fra den Time han blev forlovet med hende, var det væk, væk altsammen, hun pjankede det bort, gjorde Nar, anbefalede ham at lade Lever og Lunger og Hjerte og Mave og forskellige andre Dele, Hjernen f. Eks. operere bort, saa var der mange Sygdomme, han kunde være saa vis paa, han aldrig fik!»

Brams smilte ved Tanken — aa, det var jo det, der var saa befriende, den sunde Optimisme, der sang ud af hende. Hans Slægt led af hyperbolsk Frygt for Udkommet, saa meningsløst for de var hovedrige. Forældrene havde næsten sultet sig ihjel, og de efterlod ham et gældfrit Gods og en Formue. Det var noget af hyperbolske Grunde, han i Dag gik til Byen og ikke kørte — af Frygt for ikke at faa alt sit Korn ind! — Men Cæs vilde overvinde det altsammen, hun saá saa ukuelig lyst, og han forgudede hende, hans sygelige Sind strakte sig ud efter hende som en forkrøblet Plante higer mod Solen som sin eneste Redning.

Han skulde se at blive hurtig færdig i Byen, han skammede sig nok over det, men det kunde ikke nægtes, han længtes allerede.

— — —

Hans Ærinder tog ikke lang Tid. Men saa skulde han drikke et Glas inde hos Konsulen, «det sidste Ungkarleglas!» deklamerede Konsulen sværmerisk med højt løftet Glas. Naae, der var noget til Jul, mente Brams med sin tørre Ro og gik midt i en sværmerisk Tale. Værre var det inde hos Herredsfogden, hvor han ikke *maatte* gaa, før han havde faaet en Bid Brød, Aftensmaden stod lige paa Bordet.

Langsomt foldede et graat Skylag sig ud under Himlen, det mørknede helt ind i Stuerne, en klam Havguse kom majestætisk drivende som en Kæmpesejler ind over Land. Brams sad utaalmodig og gnaven, Cæs vilde komme til at vente — og netop i Dag, hun havde sine Fornemmelsestraade ude, hun vilde blive mere og mere ængstelig.

«Jamen er det rigtigt at gaa med alle de Penge, Brams?» spurgte Herredsfogedinden, da han endelig stod og skulde gaa. «Skal min Mand ikke meget hellere lade spænde for?»

Et Nu overvejde han.

Saa slog han det hen — nej, mange Tak, men han fandt nu ikke, der var noget at være bange for.

Han *var* heller ikke bange. Han vilde neppe en Gang have tænkt over Muligheden for et Overfald, hvis ikke Cæs og nu Herredsfogedinden havde talt om det.

Saa lukkede Skoven sig, høstlig sval og stille, sammen om ham.

Et Øjeblik ønskede han, at han havde haft Løvskoven først og Granskoven sidst. Der var nok mørkt under Granernes Kroner, men der var aabent, og han kunde se langt mellem Stammerne. Løvskoven lukkede for Blikket overalt. — Nonsens, sagde han i det samme til sig selv, han havde altsaa alligevel ladet sig frygtagtiggøre og blev halvt flov, da han tog sig i det.

De brune Naale, der laa strøet over Stien var glatte og lydløse at gaa paa — uvilkaarlig fandt han de Steder, hvor Naalene laa tættest, saa ikke en Lyd forraadte noget Trin. Det var, som vilde han instinktsmæssig forhindre, at Skovens onde Aander skulde vide, hvor han gik —.

Overtro! — Med et Smil tænkte han paa Cæs. I det ene var hun svagere end han, hun *var* virkelig overtroisk og nægtede det ikke. Hun havde saa tit udviklet sine Ideer for ham om Tankeoverføring, hvoraf Forudfølelsen var en Aflægger. Hun havde søgt at forklare sig i Lignelser. «Sæt nu, én er bleven fornærmet paa mig og skriver et rigtig ubehageligt Brev til mig. Saa føler jeg Ubehaget allerede mens der skrives til mig — men først naar Brevet kommer, ved jeg, hvorfra Forudfølelsen kom.»

Men naar Levende kunde sætte sig i Forbindelse med hinanden blot ved deres Følelsers Kraft, hvorfor kunde da ikke de Døde? — Hvor meget havde han ikke tænkt over sin Broders Skæbne, den store og kraftige Broder, der kæmpede imod sin Sygdom og saa alligevel, hvor nødig han end vilde, maatte dø. —

Axel Brams kunde aldrig tænke paa den Broder, uden at hans Hjerte blev saa blødt og stort, en underlig Følelse, der aldrig førte til Graad, men blot var en indre øm og rørt Bedrøvethed. Om han i Grunden havde holdt saa meget af ham, vidste han ikke — han syntes aldrig han havde holdt af andre end Cæs — men han havde haft saa ubeskrivelig ondt af ham. Der havde aldrig været nogen egentlig Fortrolighed imellem dem, Axel Brams saa uforglemmelig for sig Broderens store, brune Øjne, der blev stadig større og stadig tavsere, eftersom Døden rykkede nærmere. Han vidste, Broderen havde haft en eneste Kærlighed lige fra sit syttende Aar, Axel Brams havde aldrig set hende, men siden han selv blev forlovet, forstod han, hvad Forsagelsen maatte koste af bedsk og anstrengt Resigneren. Men aldrig talte Hilmar om *det* — alt andet — han kunde ogsaa tale *om* hende, men aldrig om hendes Betydning for ham. Det var først, da han blev saa mat, at Axel maatte hjælpe ham og række ham alt, at han i hans Gemmer fandt Snese af Billeder af hende — og iblandt dem særlig ét — et lille smilende Amatørbillede — som Hilmar holdt af. Der maatte vel knytte sig et særligt Minde til netop det. Og da Hilmar var død, gjorde Axel Brams det kærligste, han vidste, han tog det lille Billede og listede det ind i den Dødes Haand.

Axel Brams tænkte ikke mere paa Skoven, alle hans Tanker blev Minder om Broderen, han fik en gammelkendt Følelse af at gaa her Side om Side med ham, som de saa tit gik, mens Hilmar endnu var stærk nok. Han saa og saa dog ikke de smaa hvide Pletter skinne frem inde mellem de brune Stammer, Paddehatte og smaa lyse Spaaner fra Tømmerhugningen. Det var næsten mørkt, han hverken hørte eller saa noget Menneske.

I et hjerteligt Suk steg det frem for hans indre Syn, Hilmars sidste Dage, da han næsten maatte sidde op i Puderne for sit trætte Aandedræts Skyld. Axel var hos ham Nat og Dag, og undertiden saa Hilmar op med de tunge matstraalende Øjne og sagde: «du har saa meget Besvær med mig, Axel, og jeg kan ikke gøre noget til Gengæld.»

«Det ved du jo ikke,» havde han svaret. Da kom det trætte resignerede Smil hos Hilmar, han aldrig kunde glemme.

«Ja, om ikke her, saa hisset,» hviskede han med bitter Sarkasme.

Siden var de kommet til at tale om Livet hinsides — om der var noget, eller om der intet var. De havde talt om de mange, to og to, som havde lovet hinanden, naar den ene døde, skulde den komme og meddele den anden om sin Tilværelse. Men aldrig var det sket.

Ikke saavidt de vidste i hvert Fald.

«Ja ja,» havde Hilmar da sagt. «Der kan jo være saa mange Faktorer, som spiller ind, der gør det umuligt. Det kan jo godt være, det slet ikke er derovrefra, Evnen brister, men os, der er for aandelig tykhudede til at opfatte de Livstegn, der vises os.

Men kan jeg, saa skal jeg komme.»

Axel Brams var naaet ind i Løvskoven — uvilkaarlig spejdede han et Nu til Siden, han syntes, nogen traadte tørre Kviste ned mod Skovbunden.

Saa blev der stille igen.

Og Axel Brams gik videre.

Underligt, tænkte han, at man alligevel kunde blive nervøs uden noget Øjeblik at have været bange. Men hans Tanke var saa flygtig, det var igen Broderen og alle Minderne om Broderen, der ligesom var ham nærmere end alt andet. Han maatte følge Brodertraaden helt ud, saa langt til han naaede det, han knapt turde tænke paa, og aldrig havde omtalt for nogen. Det var, da Hilmar saá hjælpeløs op paa ham og betroede ham sin Angst

for selve Døden, sin svimle Rædsel for selve den fysiske Legemskamp, før Organerne gik i Staa. Og revet med af sin Følelse, fordi han havde saa inderlig ondt af Broderen for alle de mange Aars Sorger, Angst og Resignation lovede han ham det eneste, han bad om, en smertefri Død.

Han gav ham sit Ord — og holdt det.

Til Trods for Lovens Bogstav hjalp han Hilmar at dø.

Men bagefter kom det, han ikke havde tænkt paa, Reaktionen. Alt det gamle nedarvede, som han troede dødt, Moral og Lovlydighed igennem hundrede Generationer stod som et Styrt ind i hans Sind, han tænkte halvt afsindigt paa at melde sig til Øvrigheden for at faa Fred. Han tiggede Broderen om at komme, sige ham at den Kærlighedens og Barmhjertighedens Moral, han havde adlydt, havde Gyldighed for den evige Domstol. — Han huskede Hilmars Klage over, at han ikke kunde gøre noget til Gengæld, hvorfor kom han da ikke, hvorfor, hvorfor?

Men Hilmar kom aldrig.

Og han faldt i Ro igen — Cæs hjalp ham.

Igen knasede det i de tørre Kviste, Axel Brams spejdede ind mellem Buske og lave Bøg, hvor Mørket laa som sort Uld.

Et Dyr vel, tænkte han.

— — —

Cæcilie Doverkil gik til og fra Skovledet en halv Snes Gange, hun vovede sig ikke derind. Endnu mindre kunde hun blive derfra. Hundrede Gange havde hun slaaet ned i sig selv: Det *er* Hysteri, hvorfor skal der absolut være sket noget, fordi han kommer en Time senere hjem, end jeg havde ventet ham. Han har jo ikke engang selv sagt, hvornaar han kom.

Noget saa taabeligt!

Og utaalmodig spejdede hun igen.

Hun ligesom spejdede Angsten op i sig selv. — Der *var* noget ondt ude, hun vidste det, hun havde følt det hele Dagen, Herregud, hvad skulde hun gøre.

Støvregnen faldt saa fint som et blødt Slør, da hun kom tilbage fra en af sine Vandringer. Forældrene sad paa Stentrappen, de saa saa rolige ud og talte sammen om det forunderlig dulme, der var over dette stille, stille Vejr i den dunkle Aften.

Cæcilie følte sig selv, sit eget Indre som en vildt skrigende Kontrast, hun rystede over hele sit Legeme og hendes Hænder lyste hvide som Porcellæn igennem Skumringen, hun følte som om de var skrumpede ind, Ringene hang saa løse, at de kunde falde af.

«Du fryser Cæs, gaa ind og tag en Trøje paa,» formanede Moderen. Hun rystede paa Hovedet og satte sig ved Siden af sin Søster paa Stentrappen.

«Hvor bliver Axel af i Aften?»

Dr. Doverkil spurgte saa henkastet, som om det var et Par Minutters Forsinkelse, det drejede sig om.

«Ja, jeg forstaar ikke, at han ikke kommer.»

Hun spejdede over mod Skoven, Frygten var som et Brus over hende igen, hun rejste sig og spurgte skælvende, vendt mod Søsteren:

«Else, skal vi faa Kusken med og gaa ham i Møde?»

«Aa, visse vasse,» brød Moderen ind. «Vil du ikke gaa helt til Byen efter ham?»

«Du skal se, han er saamæn bortført!» Else fandt sin originale Trøst saa morsom, at hun maatte le højt — det skurrede saa nøgent ud i Aftenstilheden, som vilde Luften ikke slaa sig mildnende om det.

Cæcilie blev staaende uvis — bag hende talte Forældrene, og Else drillede Vabs med et Græsstraa. Frygten groede i hende og blev til et svimmelt Pres i hendes Hoved, hun sansede kun to Ting, at hun hele Dagen havde

følt ondt i Vente — og nu kom Axel ikke. Med Øjnene fulde af Taarer og sammensnøret Strube stod hun stille, hun vilde ikke mere gaa, hun kunde jo ingen Ting gøre alligevel, var det sket, saa var det sket.

«Vi kunde jo drive ham i Møde,» foreslog Dr. Doverkil og rejste sig. Else fjantede ud til Siderne med Vaps, mens Forældrene sammen slentrede ud langs Vejen. Cæcilie følte flygtig den umaadelige Forskel paa hendes og Forældrenes Sindstilstand, de ligesom var i Kontakt med Aftenen, mens hun var som et Skrig. Hun maatte knibe Munden til, at de ikke skulde høre hendes Tænder klapre.

«Skraa ikke over Marken Cæs, der er saa vaadt,» hørte hun Moderen sige, og langsomt og lydigt fulgte hun Markvejen, hvor hun om Dagen havde gaaet, da hun fulgte ham. En Tid stod de alle ved Ledet og saa ind, Mørket havde svøbt sig om Foden af alle Stammer, de ligesom groede op af dunkle Bølger — Vejen tabte sig et Par Favne inde, den drejede, og Buske dækkede den.

Saa blev de andre kede af at vente og gik igen, og Cæcilie blev staaende et Skridt fra Ledet og saa ned.

Og mens hun med sin halve Sjæl lyttede ind imod Skoven, tænkte hun over det Mysterium, at et Menneske kan leve og finde Livet værdt at leve, blot i dets Indre arbejder en drivende Længsel, et ubevidst Haab — og naar det Menneske er funden, som Længselen ubevidst var rettet imod, saa er der sket den Omvæltning, at Livet bliver forfærdeligt, hvis det Menneske gaar ud af det igen.

Cæcilie Doverkil stod der under Rønnebærklasernes tusinde Bloddraaber, der saa størknede ud i Tusmørket, Regnen blev ved at sive

saa fint og stille som var oppe i Luften Tusender af Sæbebobler bristede, og Fugtgnisterne sank og sank til Jorden. Aftenen mindede om de Sorger, der stille grædes ud i et Menneskes Indre — og Cæcilie Doverkil lærte i de Øjeblikke, hun stod der, at intet modner saa hurtigt, i saa underlig brutale Ryk, som Frygt for den, man elsker!

Noget ondt var tænkt mod Axel, hendes fintmærkende Sans havde grebet det som et traadløst Telegram. Men hun havde været fejg, hun havde skammet sig over sin Overtro, og nu skulde det koste dem alt.

Hun løftede Hovedet — var det da ikke...

— — —

Lysene fra Dr. Doverkils Stuer løb i en lang, gylden Flod tværs over Landevejen, over Grøften og et Stykke ind over Marken; der standsede det som skaaret over, og Sneen bugtede sig, hvid i Vintermørket, op over Præstebakken.

Inde i den store Stue holdt Herredsfogden Tale for Brudeparret, der nu sad her saa trygge og glade — baade for Nuet og for Fremtiden. Han løftede sit Glas imod dem for at ønske dem til Lykke, ikke alene med deres Forening nu, men ogsaa for, hvad de slap for i Høsten.

«For da var der nok ellers Bud efter Dem, Godsejer Brams, men det vidste De ikke.»

«Efter mig?»

Brams saa forbavset paa ham, Fru Cæcilie bøjede sig blussende frem.

«Forleden,» sagde Herredsfogden, «arresterede vi den berygtede Skele-Anders. Han bekendte blandt andet, at han vidste, De gik igennem Skoven med Penge den Høstaften, De husker. Han gemte sig i Løvskoven med en Kølle for at slaa Dem ned bagfra, men saa turde han ikke, fordi der gik en anden sammen med Dem.»

Axel Brams stirrede fuldstændig aandsfraværende frem for sig — i en hurtig forvirret Strøm flød tilbage alt det, den Dag og Aften havde bragt: «Cæcilies Forudangst, han egen Følelse af at gaa Side om Side med den døde Broder. Og endnu hurtigere kom alt det, han havde gaaet og tænkt paa fra Broderens sidste Levetid, Hilmars Klage: «jeg kan ingen Ting gøre dig til Gengæld» — og Hilmars Ræsonnement, at Menneskenes Sanser i Almindelighed er saa robuste, at de hverken ser eller hører, naar de Kære fra den anden Verden er dem nær.

Axel Brams trak Vejret dybt ud og vendte ligesom tilbage til sin Besindelse, da der rundt om blev spurgt:

«Hvem var den anden?»

HARALD RAAGE:

ET STJERNESKUD

Det var min gode Ven, Proprietær Müller, som fortalte mig dette en Aften efter en skinnende Septemberdag.

Jeg var kommet ud til *Stengaarden* for at skyde Høns, og vi havde vandret den Dag under høj og klar Himmel og skær Sol, vi havde krydset gennem Roemarkernes dybe, grønne og trampet over Stubmarkernes vissent gule Tavl. Skud efter Skud var knaldet under det høje Hvalv, og meget Vildt hang paa Tasken, da vi udasede, men blussende af sund Tilfredshed, vendte hjem.

Saa havde vi spist, gamle danske og tunge Retter, der fordrer godt med Væde og giver Legemet sund Kraft og Sjælen Ligevægt, og nu sad vi da inde i Jens Müllers Kontor og gjorde os det hyggeligt i hver sin Lænestol med Benene langt hen ad Gulvet, Ild paa en solid Cigar og en Whisky indenfor Rækkevidde. Først herskede den tilfredse Tavshed, Cigarrøgen steg mod det lave og sværtede Loft, og enhver af os sad og tumlede med sine Tanker eller Antydninger af Tanker, men saa rejste Jens Müller sig lidt i Sædet og begyndte at smaahoste betænksomt. Et ubedrageligt Tegn paa, at noget var i Gære:

Han begyndte saadan lidt forsigtigt, næsten undskyldende, som den gør, der trykker sig ved sin Hjertens Mening:

— Ja ja, der er nu mange mærkelige Ting til, Ting, som vi ikke saadan kan forklare, nej saamænd om vi kan —

Jeg ved sgu godt, at det ikke er moderne og oplyst, og hvad Fanden det nu hedder at tale i højtidelig Tone om sligt; men enhver har jo dog Lov endnu at mene, hvad han vil —

Der blev et lille Ophold. Gamle-Hertha knurrede i Søvne henne under den firbenede Kakkelovn. Stormkrogen slog et Par Smaaslag uden for Vinduerne.

Min Ven fortsatte:

— Kan du huske i Aften, da vi stod i Skovens Bryn, Stjerneskudet, som gled tværsover Himlen? Ja, du kender naturligvis den gamle Historie om Stjerneskud og Ønsker, man faar opfyldt, naar man ønsker i rette Tid.

Naa. Bland dig en ny Whisky, du plejer sgu da ellers ikke at spytte i Glasset, saa skal jeg fortælle dig en Historie, du kan maaske bruge den en Gang ved Lejlighed? Jeg synes nu, den er værd at høre — —

. . . . . .

Aar er gaaet siden den Aften. Jens Müller ligger nu roligt paa den vejrombruste Kirke-

gaard der oppe paa Grænsen mellem Lands Lov og Ret. Det blev hans Død, disse ensomme Farter mellem Hegn og Krat, en snublende Fod, et Gevær, der gaar af — og en brav Mand er død.

Men jeg vil prøve at genfortælle, hvad han meddelte mig hin Nat. Senere hen traf jeg Mennesker, der ogsaa kendte lidt til den Historie. De Oplysninger, jeg fik paa den Maade, føjer jeg ind.

— — — — —

Ude paa Grænsen mellem Hede og Plantninger med Havet saa nær, at dets Brølen høres, ligger *Gudomgaard.*

Det er en gammel Gaard, oprindelig en Sørøverborg, saa Sæde for en adelig Æt og Herregaard. Nu er den en jevn Proprietærgaard og Folkene, som ejer den, hedder Wittles, og der er ikke noget særligt fornemt ved dem.

De skal være kommet fra Skotland, den Gang man indforskrev Krigsfolk som Kvæg nu om Dage.

Mørke og indesluttede gaar de ved deres Arbejde, Manden ude i de side Engdrag og den lyngduvende Hede, hans Hustru hjemme i de mørke Stuer med de smalle Vindusfordybninger. Sjeldent smiler nogen af dem, aldrig ler de. Men der er ogsaa hændt dem det, at de har hørt Vingeslaget af det underlige og ubegribelige, som vi aner, er til. Skyggen faldt engang over den Gaard, og det er, som dvæler den der skummel endnu.

. . . . .

Gudrun Wittle var eneste Datter og eneste Barn paa *Gudomgaard.*

Hendes Barndom var ensom. Af Legekammerater havde hun ingen, af Kendinge kun Heden og Havet, Hestene, Kreaturerne og en gammel Hønsehund. En Gouvernante, der blev tilkaldt i Gudruns tiende Aar, søgte forgæves at lære hende den gangbare *plî.* Snart unddrog Pigebarnet sig ganske den blegnæbede Købstads-Dames Opsyn og strøg ensom rundt som før i Følge med gamle *Lady.*

Da hun var nitten Aar, var hun høj og slank og lys. Mærkeligt nok, for Wittlerne var ellers mørke. Hendes blaa, voksne Øjne lyste forskende i et barnlig blødt Ansigt. Ogsaa hendes Skikkelse ejede den stærkt fremtrædende Modsætning til voksent erfarent og spæd Jomfruelighed. Hendes Barm var barnlig; men hendes stolte Hals og sikre Ryg havde den modne Kvindes dristige, selvbevidste Linier. Hendes Hofter rundede sig stærkt, trods deres Slankhed, naar hun gik, gled hun selvbehageligt i dem. Benene forekom saa høje under de korte Kjoler. Anklen saas altid, den var slank og smal.

Det Efteraar, hvor Gudrun fyldte nitten, kom der en Fætter til *Gudomgaard* for at lære Landvæsen. Han var fra Øerne og bar Præg deraf. Munter og ligetil, kaadmundet og saa tavs — og munter igen.

De to forelskede sig i hinanden. Gudruns Forældre havde intet at indvende derimod. Saadan var alt til at begynde med saare godt.

Men da hændte, at *Henning Wittle* en skønne Dag stod Ansigt til Ansigt med en ung Kvinde, som han ikke kendte, og som næsten gjorde ham angst.

Anledningen var saare ringe. Han og Kusinen havde været ude efter Høns.

Frøken Gudrun var en ypperlig Skytte og en fortræffelig Fodgænger.

De kom slentrende ad en Hedevej. De spøgte og de lo, og Henning drillede i al Godmodighed Gudrun med et Par Bommer, hun havde bedrevet i Jagtens Begyndelse.

Pludselig stod hun stille midt paa Vejen og standsede ham.

Hendes Ansigt var fortrukkent og hvidt. Munden skæv og skingrende rød. Øjnene brændte med gule Glimt.

Hun vilde tale, men Mælet fejlede hende

nogle Gange, og hun stampede rasende i Sandet med de smalle Fødder. Endelig fik hun Ordet i sin Magt, og da udøste hun sin grænseløse Foragt over ham.

Han vilde tale om hende. Det turde han. Haha. Han, der kun skød, naar han havde Vildtet klods op ad Bøssepiben. Troede han, han kunde skyde? Haha. Sagtens lige saa godt, som han kunde ride. Havde han glemt, hvem det var, der blev kastet af i Gaar? Og saa var han tilmed fejg — fejg. Havde hun ikke tilbudt at flygte med ham — turde han det? Kom han ikke med tarvelige Udflugter?

Først stod han maalløs.

Disse Barnagtigheder kom langsomt, Ord for Ord, bidende og snertende og isskarpe af

Had. Da hun kom til den Taabelighed, at de skulde flygte sammen, endskønt de havde hendes Forældres højtideligste Samtykke, baade til Forlovelse og Ægteskab, lo han højt.

Da skreg hun, et kort, knapt Skrig.

Det blege, smalle Barneansigt blev bredt og sammenpresset. Hun viste Tænder som et vildt, lille Rovdyr. Hun gik ham tæt ind paa Livet som for at slaa. Pludselig sprang hun saa et Par Skridt tilbage, rettede Geværet mod ham.

Han blinkede ikke. Gudrun sænkede atter Bøssen, drejede sig om paa Hælen og gik.

Henning Wittle stod tilbage — forvirret, flov. Han kaldte. Hun end ikke vendte sig.

Om Aftnen saa han hende ikke.

Men den næste Morgen kom hun til ham. Hun styrtede ham i Møde og kastede sig ind til ham og gav ham de kæreste Navne. Angergiven bad hun for sig. Hele hendes unge, smidige Legeme var en levende Bøn om Tilgivelse — som hun naturligvis fik.

Det var Begyndelsen.

Deres Dage lysnede med de ømmeste Kærligheds-Forsikringer. Naar hun kom til ham, ung, slank og spæd med blide Øjne og fugtigvarm Mund, da kunde han ikke modstaa. Hun lagde sin Haand i hans, og en hidsig Hede gød sig igennem ham. Hun talte, og blot Klangen af hendes Ord gjorde ham ør.

De vandrede ud sammen. De gik tæt, Side om Side. Han følte hendes unge, spændstige Legeme mod sit. Det var, som fik de Legeme fælles. Han fangedes ind i en vild Attraa og en himmel-stormende Jubel over, at denne unge Kvinde var hans.

Midt i deres glade Samvær blev et uskyldigt Ord saa Signal til Strid.

Og for hver Gang, de kom i Kamp, blev Vaabnene mere skarpe og onde. Drevet frem af velrettede Piskeslag slog han igen.

Haarrejsende Beskyldninger flød fra hendes skønne Læber. Hvor var dog den Overlæbe smuk, saa fint tegnet i en Amor-Bues Lignelse, og hvor den krummede sig af Foragt.

Det skete ogsaa, at han i disse Skændsmaal pludselig saa hendes sjeldne Skønhed som i en Lysets Aabenbaring. Da lod han hende smæde sig uden at tage til Genmæle, det blev ham en Nydelse at bøje Nakke, og han kastede sig paa Knæ og tilbad. — — —

Det Efteraar led. Høje og klare og sitrende af Stilhed stod Dagene over Jorden. Solgyldne og fyldte med al Sénsommerens forunderlige Vemod. Havet gik tungt og ventende, men med gyldent Glimmer paa de stærke Skuldre. Dog fik det en spottende og skumhvid Fraad, hvor det stampede over Revlen.

Nervøs og oprevet tumlede *Henning Wittle* gennem Dagene. Ogsaa Gudrun blev bleg og stundesløs.

I sin Vaande skrev Henning saa til sin Ven *Jens Müller* og bad ham komme.

Det var en Jagtindbydelse naturligvis.

Vennen kom og selvfølgelig fortalte *Henning Wittle* intet. Men det var ikke vanskeligt for *Jens Müller* at se, hvorledes Sagerne stod.

Efter kort Tids Forløb tog Gudrun slet intet Hensyn til, om han var til Stede eller ej, naar det onde Sind kom, hun lod det rase.

Dog det mærkeligste var, at ogsaa over den sindige og nøgterne *Jens Müller* fik hun Magt. Det lykkedes hende ofte at faa ham til at gøre fælles Sag med sig; men var hun og Henning forsonede, da fik *Jens Müller* at klare sig, som han bedst kunde . . . .

— — —

En sen og stille Efteraarsaften sad de tre i *Gudomgaards* store og nøgne Havestue.

Hver sad med sit Glas og der herskede idel Fred efter en Dag, hvor Strid havde blusset.

Gudrun og Henning sad tæt og kærligt sammen. Imellem strakte hun sig frem, tog hans Glas, drak af det og rakte ham saa den kre-

densede Drik. Hun røg af hans Cigar, og hun lod sin Kind glide kærtegnende over hans.

Jens Müller fortalte Jagthistorier. Ikke overvældende nye, men de gode gamle, som vore Fædre og deres Fædre før dem har lyttet til og moret sig over og udsmykket yderligere, og de gik ned under munter Latter.

Naar han tav et Øjeblik, laa der en blød Stilhed i den mørke Stue. Ilden ulmede endnu i Ovnen. Røde Gløder blev langsomt svagere og svagere, sluktes.

Og uden for var det saa mærkværdig stille af denne Aarstid at være — og saa nær Havet,

Da rejste *Henning Wittle* sig i et Sæt og hæved sit Glas mod det svagt lysende Vindue.

Funklende med en var og grønlig Glans skred et Stjerneskud over det blege Hvælv.

Langsomt tegnede det sin gyldne Bane og slugtes af Rummets Uendelighed.

Henning Wittle satte sig atter.

— Hvad ønskede du? —

Det var *Jens Müller,* der spurgte.

Gudrun faldt ivrigt ind:

— Penge — Magt — Magt — Ære? —

Han vendte sit Ansigt imod dem. Det var blegt, det lyste:

— Lykke —

— — — — —

Det var en Aftale, at *Jens Müller* næste Morgen skulde vække Henning tidligt.

De havde bestemt, at de skulde ned til Fjorden og se til nogle Aalekrager, som de havde der.

Jens Müller fandt *Henning Wittle* død i sin Seng.

Lægen sagde, det var en Hjertelammelse, der pludselig havde ramt den atletkraftige, unge Mand. Men *Jens Müller*, der var noget gammeldags, holdt paa, at det var Vorherre, der havde opfyldt *Henning Wittles* Ønske.

Maaske havde de Ret begge to.

— — — — —

Gudrun Wittle kom hurtigt over denne ulykkelige Hændelse. Men en Vinterdag blev hun borte. Da Vaaren kom, fandt en gammel Husmand hende drivende i Vandskorpen i *Sorte-Mose.*

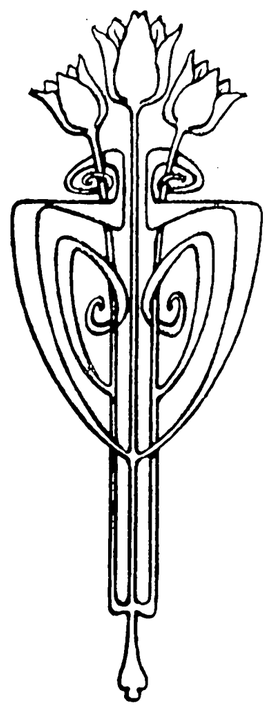

Tante Malle

af

Emmy Drachmann

Frøken Amalie Aatoft havde selv en Fornemmelse af, at hun aldrig havde heddet andet end Tante Malle. I sit tre og tyvende Aar var hun blevet Tante, og det var egentlig det eneste, hun var blevet her i Livet.

Gud skal vide, det betød ikke meget.

Overfor de Mennesker, som kun tilfældige Forhold havde bragt hende i Slægtskab med, følte hun sig som en Fremmed. Og dog var denne Familie hendes eneste tilbedte Søsters nærmeste Paarørende.

Denne Søster havde hun elsket med en rent sværmerisk Kærlighed. Lille Hanne hørte til disse fine, sarte Væsener, der alene ved deres Ydre vækker den stærkere Kvindes moderlige, beskyttende Følelser. Hun havde en egen eksotisk Ynde over sig, men det mærkeligste ved hende var hendes store, mørkeblaa Øjne, der altid syntes at se indefter.

Allerede som purunge Piger mistede de to Søstre deres Moder, og ganske naturligt blev det den to Aar ældre og mere for Virkeligheden anlagte Amalie, der tog Styret.

De levede i et lykkeligt Hjem, deres Far, Bankier Aatoft, søgte efter Hustruens Død ved fordoblet Kærlighed og Omsorg at erstatte sine to Døtre Savnet af den moderlige Ømhed. Saaledes syntes Livet at ligge lyst og straalende for dem.

Men dog skulde Fremtiden arte sig helt anderledes, end det tegnede til. Og nu, da Amalie næppe var fyldt otte og fyrre, huskede hun slet ikke mere noget af alt det lyse og smukke — det var Mørke paa Mørke, og hun selv var en enlig, gammel Jomfru: Tante Malle.

Hanne havde giftet sig næsten som et Barn og var i Søsterens Øjne død som et Barn. Ikke desmindre efterlod hun sig tre smaa Døtre. fødte med et Aars Mellemrum.

Amalie havde aldrig følt Sympati for sin Svoger, en velhavende Fabrikejer, og Søsterens Valg syntes hende at være en frygtelig Fejltagelse, der vist udelukkende skyldtes det, at hendes Øjne ikke havde formaaet at se tilstrækkeligt udefter. Dog havde Hanne aldrig beklaget sig. Men da hun, efter det tredje Barns Fødsel, for bestandig lukkede sine store, dybe Øjne, følte Amalie ligefrem Had mod Svogeren, hvem hun ikke var langt fra at betragte som sin Søsters Morder.

Siden den Tid havde Tante Malle været ene. Faderen var død, ganske pludselig, af et Slagtilfælde.

Omtrent paa samme Tid havde hun oplevet sit Livs største Sorg og Skuffelse. Den Mand, der skulde have erstattet hendes Søster og Fader, og om hvem al hendes Ømhed og Trang til Kærlighed havde samlet sig, svigtede hende.

Ingeniør Einar Farner hed hendes Kæreste. Han var, for at uddanne sig i et specielt Fag indenfor sit Studium, rejst til Udlandet. Naar han efter et Aars Forløb vendte hjem, skulde Brylluppet staa. Men kort før den Tid fik hun et Brev, hvori han, synlig forpint over den Sorg, han var nødt til at volde hende, i de nænsomste Ord meddelte hende, at han var kommen til at holde af en anden, og at han vilde blive boende i Udlandet.

Da var det, som om der pludselig blev dæmmet op for alle ømme og varme Følelser i hende. Hvad skulde hun ogsaa gøre med dem? I Søsterens Hjem var der ikke mere Brug for den Slags. Hjemmet førtes i en Aand, som var fjern fra den Afdødes — Mangel paa Aand, kaldte Amalie det.

Alt var anlagt paa det Ydre. Døtrene opdroges, efterhaanden som de voksede op, til nogle højst overfladiske Væsener. Som den rige Mands Døtre og kønne, som de var, kom de hurtigt ind i den københavnske Selskabelighed, hvor det gælder om at være med til alt og at faa Anledning til at glimre ved kostbare Toiletter og Ekstravagancer. Dette smigrede deres Faders Forfængelighed.

Alligevel vedblev Tante Malle at komme i dette Hjem, nærmest som Følge af visse gængse, nedarvede Familiebegreber. I Aarenes Løb indskrænkede hendes Besøg sig dog til Mærke- og Højtidsdage. Juleaften tilbragte hun saaledes altid i Svogerens Hus.

Men gennem disse Juleattener havde hun faaet ligefrem Afsky for Julen. Alt forekom hende forlorent. Mennesker, som ellers ikke gad se til hverandre, styltede sig op til gensidig Venlighed, ja Elskværdighed. Glæden var som et paaklistret Skilt og som dette hyppigt misvisende. For ikke at tale om den megen Gudelighed, der ødsledes med en saadan Aften! Folk, der ellers aldrig havde Guds Navn paa Læberne uden til en Ed, sang Salmer og citerede Skriftsteder, saa de snød Næsen derved af Rørelse. Endelig en Juleaften tog Tante Malle en afgørende Beslutning og frigjorde sig. Hun skrev i sidste Øjeblik et Afbud — foregav, at hun havde en Bestilling, som absolut skulde være færdig, hvorfor hun maatte arbejde til langt ud paa Aftenen. Derefter vilde man i Svogerens Hus ikke tænke mere paa hende, vidste hun. Og hvor hun glædede sig til at skulle være ene! Ingen Forstillelse af nogen Art, ingen pinlig Følelse, naar hun afleverede sine smaa, egenhændigt forarbejdede Gaver, ingen ydmygende Tak for «de nyttige Genstande», den rige Familie havde til hende.

Tante Malle var nemlig bleven fattig. For en halv Snes Aar siden mistede hun ved et Bankkrach det meste af den Arv, hendes Fader efterlod hende. Der blev kun en Sum af henved 800 Kr. aarlig tilovers til hende. Resten, hun behøvede, maatte hun selv tjene ved at tegne Broderimønstre og male paa Porcelæn. Hun havde et lille Talent i den Retning.

Hun var nu for første Gang i sit Liv ganske alene paa en Juleaften. Først vilde hun arbejde, saa læse i en god Bog, som hun havde hentet sig i Lejebiblioteket. Hun var kommet hjem i Mørkningen, og den hæsblæsende Travlhed i Gaderne havde bragt lidt af de tidligere Aars irriterede «Julestemning» op i hende.

Naa, hurtigt, Lampen tændt, saa skulde hun nok faa rystet Julen af sig!

Men, Herregud, hvad gik der dog af hende? Sad hun ikke der og fortabte sig i Minder fra længst forsvunde Tider. Tænkte paa Juleaftnerne i sin Faders Hus, den Gang hun og Hanne endnu var unge Piger. Den kære Hanne! Hun saa pludselig hendes store Barneøjne for sig, og der for som et Stik gennem hendes Hjerte, naar hun tænkte paa Julen i hendes Hjem nu. Saa huskede hun den Juleaften, da hun selv som nyforlovet stod under Træet, Haand i Haand med ham, der fyldte hendes

Sjæl med en ny, uanet Lykke. — Einar! —

I mange, mange Aar havde hun ikke udtalt dette Navn — ikke en Gang for sig selv.

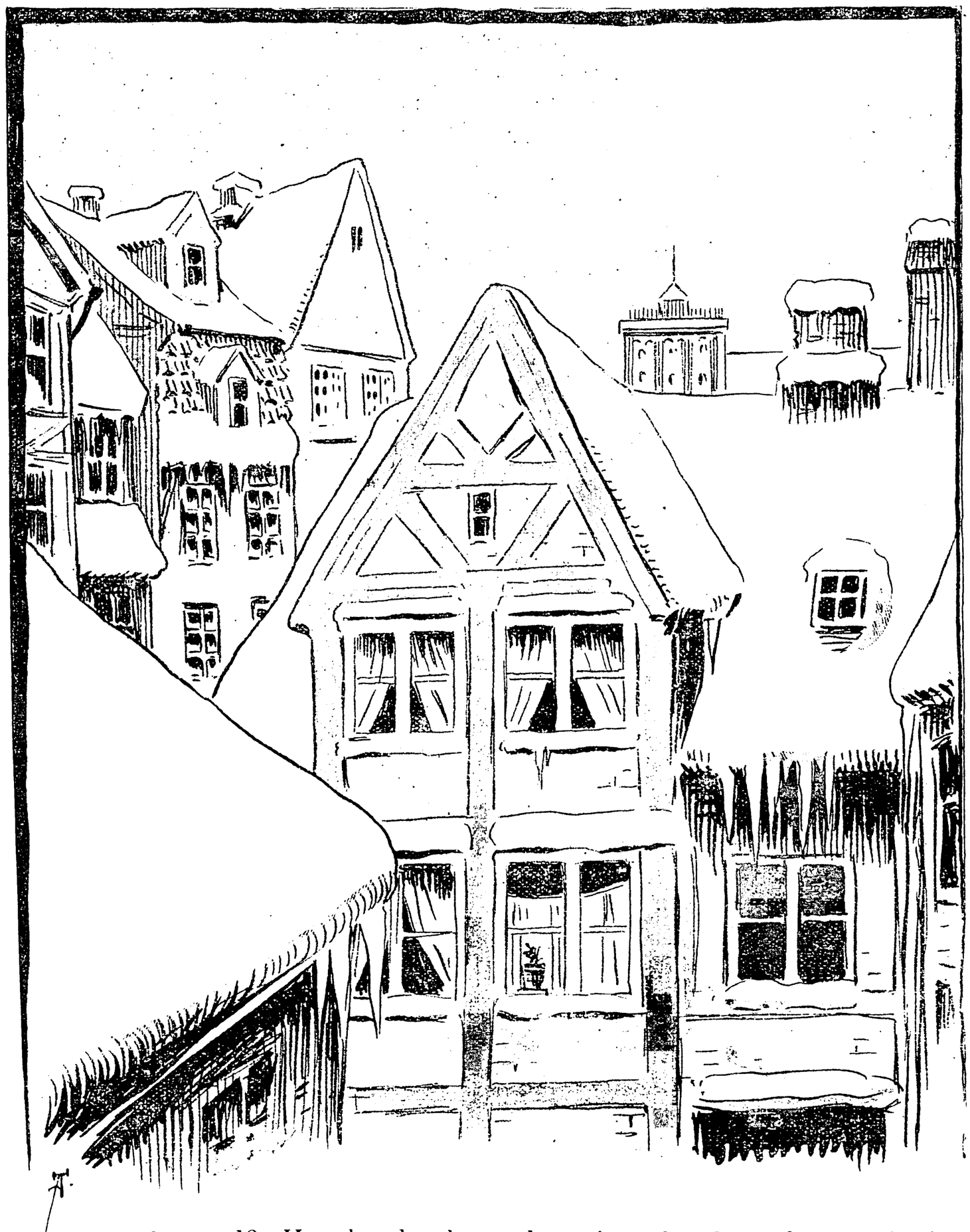

Einar! Hvor var han vel? Hun havde aldrig senere hørt noget om ham.

Og hun begyndte at udmale sig Livet, som det kunde have artet sig for hende, hvis alt var gaaet, som hun hin lykkelige Jul troede.

— — Nej, dette var for dumt. Hun var jo paa Nippet til at blive sentimental, hun, der afskyede alt Føleri.

Hun rejste sig for at gaa ud i det lille Køk-

ken, hun havde indrettet sig i et Hjørne af sin Entré. Hun var sulten — det var nok den prosaiske Forklaring til hendes Sentimentalitet.

Da hun kom ud i Entréen, slog der hende i Møde en liflig Duft af Gaasesteg. Den strømmede op til hendes lille Kvistlejlighed fra Eta-

gerne nedenunder. Ja, Gaasesteg havde hun faaet, hvis hun var gaaet til Svogeren, men et Par tarvelige Stykker Smørrebrød vilde dog smage hende bedre her paa hendes egen lille Hybel.

Da hun atter kom ind og satte sig til Rette med sin The og sit Smørrebrød, smagte det hende dog ikke. En knugende, halv bitter, halv vemodig Følelse var kommet over hende.

Saa fik hun en barok Idé — hun vilde gaa ud og spise Gaasesteg! Hvorfor skulde hun snydes? Nu tjente hun jo saa godt, at hun nok havde Raad til det.

Resolut tog hun Overtøjet paa og gik ud. Gaderne var næsten tomme, men fra alle Vinduer skinnede der Lys, og mange Steder saa hun store tændte Juletræer. Atter sneg en Følelse af bitter Ensomhed sig over hende. Noget Steds bag disse oplyste Ruder maatte der vel findes Harmoni og ægte Glæde.

Hun gik rask til og havnede i et af de smaa, velrenommerede Hoteller, der ligger omkring Raadhuspladsen. Tomme Borde med hvide Duge grinede hende koldt i Møde. Hun var lige ved at gaa igen, men i samme Øjeblik kom en Tjener hen og spurgte, om Fruen vilde spise til Aften, og han hjalp hende høfligt Kaaben af. Medens han var gaaet for at bestille Maden, lod hun sit Blik glide rundt i Lokalet. Foran Buffeten hang et Par søvnigt udseende Opvartere, som dog nu gloede forbavset paa hende, og bag Disken stod en høj, sortklædt Dame med stort, hvidt Forklæde og et mildt Smil paa Læberne, idet hun nu hilste ind til Tante Malle.

Gud ved, hvad disse Mennesker tænkte? Naa, det kunde jo være hende det samme — hun vilde spise sin Gaasesteg, saa gik den Tid, og hun slap for at sidde hjemme med taabelige, ubelejlige Tanker.

Hun bad om nogle Aviser og lagde i det samme Mærke til, at der i den modsatte Ende af Værelset — halvt skjult bag en Pille — sad en Herre med Ansigtet helt begravet i en Avis.

— — Gaasestegen var god nok, men dog smagte den hende ikke; hun skyndte sig blot at blive færdig med at spise.

Hjem! — Alene! Altid alene! Selv Opvarterne kunde dog indbyrdes tale sammen, og den sortklædte Dame med det venlige Ansigt havde sikkert nogen, som holdt af hende, og som hun holdt af.

Pludselig kom denne Dame hen imod hende med et Glas paa en lille Bakke.

— Vil Fruen ikke smage min hjemmebryggede Punsch? spurgte hun, og hendes venlige Smil ligefrem varmede stakkels Tante Malle helt ind i Sjælen. Uvilkaarligt blev hendes Humør lysere; hun sagde sit Navn, og hun bad Damen — det var Værtinden selv — sætte sig ved hendes Bord og drikke et Glas med.

I en hel Time sad Tante Malle og snakkede med denne fremmede Kvinde eller rettere hørte paa hendes Passiar. Thi det var hende, der fortalte om sit Liv og om sin Virksomhed. For et Aar siden havde hun mistet sin Mand, men Forretningen gik udmærket under hendes Ledelse. Man skulde blot komme Menneskene i Møde med Tillid og Venlighed, saa gik det af sig selv. — Amalie saa paa denne sunde, jævne Kvinde og misundte hende. Endelig brød hun op og sagde af et oprigtigt Hjerte Tak for i Aften.

Idet hun nærmede sig Udgangsdøren, kom Herren, der havde siddet skjult bag Pillen og Avisen, hen imod hende.

— God Aften, Frøken Aatoft! sagde han. — Jeg kendte Dem straks paa Skikkelsen, da De kom ind, og da De talte, var jeg ganske vis i min Sag.

Tante Amalie saa forbavset paa ham. Saa rødmede hun pludselig og udbrød:

— Einar — — Hr. Farner — er det virkelig Dem!

Han havde forandret sig meget. Det var egentlig kun Udtrykket i hans Øjne og Stemmens Tonefald, hun helt kendte og følte sig fortrolig med.

— Maa jeg følges lidt med Dem? spurgte han, og da de kom udenfor paa Gaden, lagde han uden videre hendes Arm i sin — og hun fandt det kun naturligt. Han fortalte om sit Liv. Hans Ægteskab var ikke blevet lykkeligt, men han havde gennem strengt Arbejde søgt at glemme sine Sorger og Længsler. For et Par Aar siden var hans Hustru død, og hans Søn, deres eneste Barn, havde sin Virksomhed i Buenos Aires. Han, Einar, kom netop derfra. Han havde egentlig tænkt at slaa sig ned der, men trivedes absolut ikke. Han vilde nu ende sine Dage i sit gamle Fædreland, og han tog det som et godt Varsel, at han straks — han var kommet om Formiddagen — havde truffet hende. Amalie paa sin Side fortalte om alt, hvad Livet i disse mellemliggende Aar havde bragt hende — eller berøvet hende.

Længe blev de gaaende saaledes Arm i Arm, langs og omkring Søerne, frem og tilbage. Det var næsten Midnat, da Amalie kom hjem. Hun syntes, hendes lille Stue var blevet anderledes, og at hun selv var et andet Menneske, end da hun gik ud. Venlige, gode Ord lød i hendes Øren og vakte milde, glade Følelser i hendes Hjerte.

Det var dog blevet en af de rigtige Juleaftener!

Næste Dag besøgte Einar Farner hende. Og han kom derefter hver Dag. De havde saa meget at tale om, det var, som om de i disse Samtaler levede deres lykkeligste Ungdom om igen.

Saa blev de efter kort Tids Forløb enige om, at de vilde flytte sammen, de havde saamænd Samtalestof nok for Resten af de Aar, de havde tilbage.

Saaledes blev Tante Malle til Fru Amalie Farner. Hun sendte hverken Svogeren eller sine Niecer nogen Meddelelse derom, og Følgen heraf var, at Familien blev fornærmet og helt afskaffede Tante Malle.

Og det var netop det, hun ønskede . .

— Er jeg bleven snydt for min Ungdom, saa har jeg nu faaet rigelig Erstatning ved at finde en god og forstaaende Ven! sagde hun til sin Mand.

Og han følte noget lignende som hun.

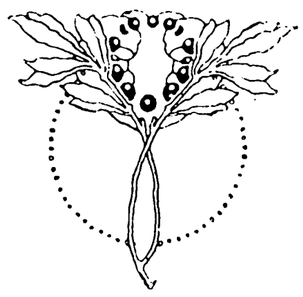

MALERIET

AF FLEMMING ALGREEN-USSING

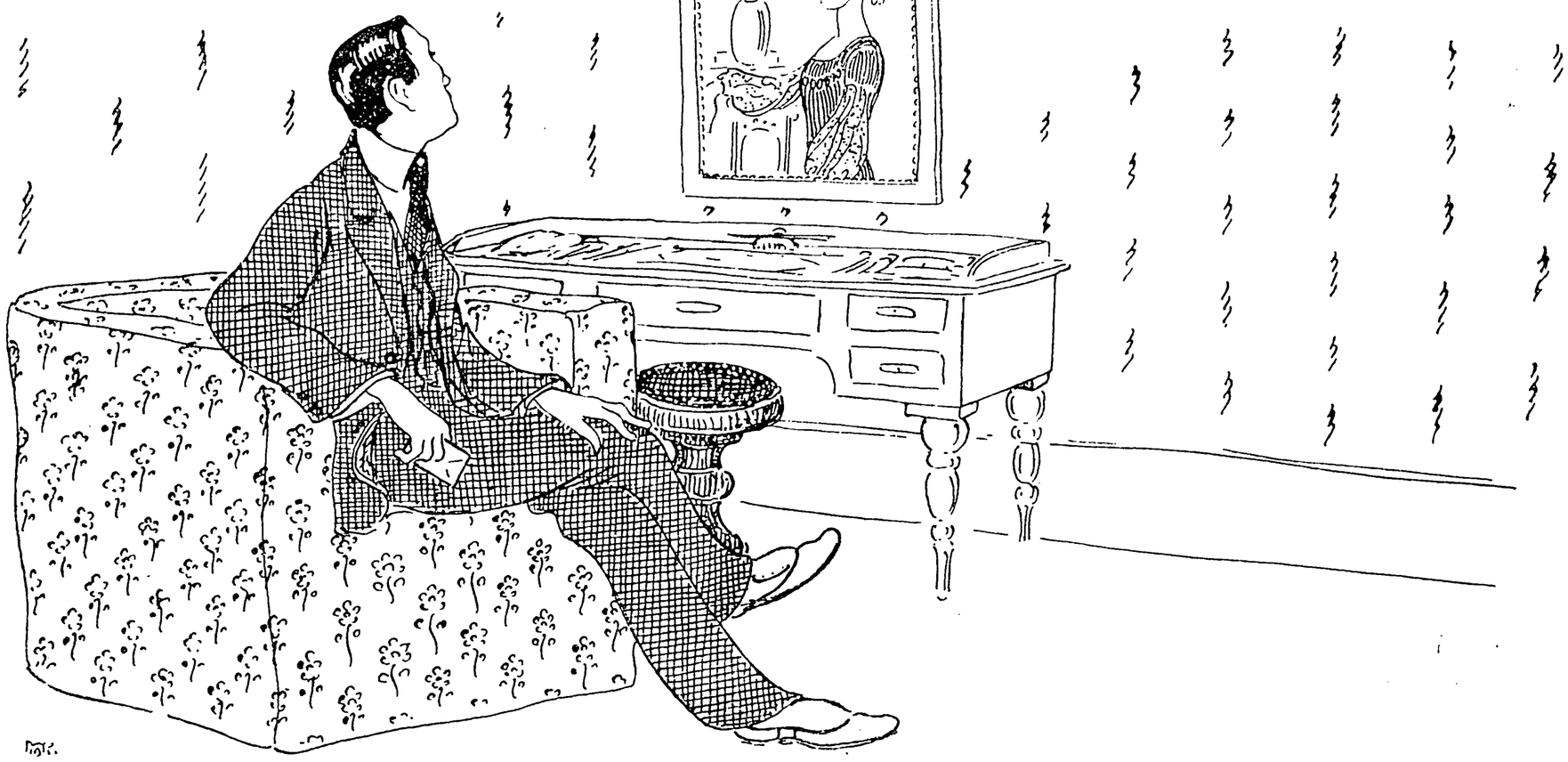

Ove Borck sad med Brevet i Haanden og turde ikke aabne det. Han var angst for det Brev, der allerede nu — før han havde aabnet og læst det — rev op i det Saar, som endnu ikke var lægt.

Men da han nogen Tid havde siddet og stirret paa den kendte Haandskrift, som han havde elsket — og endnu elskede — skar han Konvolutten op. Og forsigtigt og nænsomt tog han Brevet ud.

Og atter sad han ubeslutsom — med det sammenfoldede Brevpapir i sin Haand. Endnu var der Tid til at kaste det i Ilden. Og *burde* han ikke gøre det! Hvad kunde *hun* vilde ham — andet end at jage Minder frem, Minder der vilde pine ham og forstærke Længslen efter hende.

Uvilkaarligt gled Ove Borcks Blik fra Brevet, han holdt i Haanden, til det legemsstore Maleri, der hang paa Væggen foran Skrivebordet.

— Ja, der hang hun — — og Gud naade ham, hvor *var* hun dejlig!

Ove Borck glemte Brev og Tid og Sted og henfaldt i en stirrende, beundrende Betragtning af den smukke Dame, som en ung og dygtig Kunstner her havde gengivet paa Lærredet.

Og imens fremmanede hans Hjerne — uden at han selv vilde det, og uden at han kunde forhindre det — alle de lyse og glade Minder fra det halve Aar, han var forlovet med hende.

Billede efter Billede gled forbi ham: Første Aften han traf hende — paa Kaféen, hvor hun sad med sin daværende Kæreste. Ove var bleven præsenteret for hende af en Fællesbekendt af Kæresten og ham. — — Hvor han endnu mindedes hendes Øjne, hendes dybe, sorte Øjne, der dannede den mest vidunderlige Modsætning til hendes ganske lyse Haar.

Da han saa hende, vidste han straks, at *hende* maatte han elske, og hende maatte han eje.

Dagen efter friede han — og hun sagde ikke nej. Hun blot saa paa ham med sine uudgrundelige Øjne — og gik fra ham.

I fjorten Dage hørte han intet til hende.

Den femtende Dag — han havde *talt* hver Dag, som førte *det* ham nærmere til Maalet — fik han at vide, at hun havde brudt med sin Kæreste.

Kort Tid efter var han officielt forlovet med hende.

— — — — I et halvt Aar var han hendes lykkelige og forelskede Kæreste. At hun havde været forlovet fire — *fire* — Gange, før hun traf ham, generede ikke Ove Borck. Han var i sin utrolige Naivitet fast overtydet om, at lige saa sikkert, som Skæbnen havde bestemt, at de første fire Forlovelser skulde være forbigaaende, lige saa sikkert havde Forsynet fastslaaet, at hun og han aldrig skulde skilles. —

Og nu — Ove Borck smilte bittert — nu havde han kun hendes Billede tilbage. Og hun havde fundet sin sjette Kæreste.

— — Ove Borck sukkede. Men pludselig — i et Nu — *foer* det igennem hans Hjerne: *Maaske* stod der i det Brev, han her sad med i Haanden, at hun havde hævet sin Forlovelse med den sjette og vilde gøre det godt igen med ham — Ove Borck — — den femte.

Hans Blik slap i samme Øjeblik Maleriet for at søge Brevet. Han foldede det ud — læste — — og brast i en rungende Latter.

Situationens Komik gik med ét velgørende op for ham.

Han læste paany Brevet igennem, og hans Latter blev til et haanligt Smil.

— Ja, saa! Hun vilde have Maleriet igen — — for at skænke det til sin nuværende Hjertenskær — den *sjette*.

Men hun fik det ikke!

— — Maleriet var hidentil vandret fra den ene Kæreste til den anden. Først havde Peter haft det, saa Otto, saa Karl — og endelig var det havnet hos Ove, der straks, da han fik det, svor, at *det* Billede skilte han sig aldrig af med — hvad der saa end skete. — —

Og nu vovede hun at bede ham om det — til sin sjette Kæreste. Det var *for* komisk.

Men det, der mest vakte Oves humoristiske Sans, var følgende Linier i Brevet:

— Du husker nok, skrev hun, hvor svært det var at faa det fra Karl, og jeg stoler derfor paa, at *Du* straks sender mig det.

— — —

Ove Borck skrev til hende samme Dag, kort og køligt, at Billedet kunde hun ikke faa.

Punktum.

* * *

Den unge og smukke Ellen Bull krammede irriteret et Telegram sammen.

Da hun modtog Oves Svar, skrev hun straks et nyt Brev til ham — indsmigrende og venligt — for hun *vilde* have Maleriet. Som Svar havde hun modtaget dette Telegram, hvori der blot stod:

— Nej.

Ove. —

Ellen Bull havde smilet, da hun læste det lakoniske Svar. Hun kendte Ove nok til at vide, at *det* Telegram betød, at han var bleven flintrende vred over hendes fornyede Anmodning om at faa Maleriet tilbage.

Ellen Bull lagde sit skønne Hoved i sine Hænder og grundede. Nu *vilde* hun have det Maleri — hvad det saa skulde koste. Hun havde jo lovet Ejgil det — Ejgil var Kæresten — og hun vilde holde sit Løfte.

— — — Ellen Bull var ikke den Dame, der var forknyt. Hun iførte sig den Kjole, Ove havde holdt mest af, tog sin største og smukkeste Hat paa og sin nye, elegante Kaabe.

Og i en Automobil kørte hun hen til sin forhenværende Kæreste, Ove Borck.

* * *

I et Par Timer havde de siddet og talt sammen om gamle Dage — Ellen og Ove.

Og Oves Øjne havde straalet i den vildeste Forelskelses Feber, og Ellens Øjne havde med

synlig Glæde hvilet i Oves. Ellen havde ikke kunnet undgaa at drage Sammenligninger mellem Ejgil og Ove — Sammenligninger, der faldt ud til Fordel for Ove.

I sit Hjertes Dyb begyndte Ellen at føle noget af den Beundring, hun før havde næret for Ove. Og med en Smule Rædsel undrede hun sig over — for nu havde hun dog troet, at hun var faldet til Ro — at hun for Ejgils Skyld havde brudt med Ove, denne elegante, slanke, unge Mand med de brune, livlige Øjne og det sorte, sorte Haar. Først nu gik det op for hende i al sin Uhygge, at Ejgil jo var grim. Hvordan havde hun dog kunnet foretrække Ejgil — med det blegfede Ansigt, hvor Filipenserne florerede — — Ejgil, med den begyndende Embonpoint.

Hun forstod det ikke.

— — —

— Faar jeg saa Billedet? spurgte hun til Slut med sin allerblideste Stemme, medens hun lod sit Blik hvile i Oves.

— Ja! sagde Ove. Han følte, at han var hendes Slave. — — Ja! gentog han. — Jeg skal sende det til Dig.

— Tak! sagde Ellen.

Og ude paa Trappegangen trykkede hun hans Hænder — længe og varmt.

Ove Borck gik Resten af Dagen rundt som i en Rus. Men Maleriet glemte han at sende — i Haab om et nyt og snarligt Besøg af Ellen.

Og Haabet skuffede ham ikke.

* * *

I Aëroplanernes og den traadløse Telegrafs Tid gaar alt hurtigt.

Efter Ellens første Besøg hos Ove blev den blegfede og filipensede Ejgil hende Dag for Dag vederstyggeligere — og hendes Opførsel mod ham blev efterhaanden saadan, at Ejgil en skønne Dag brød med hende. Og *det* var, hvad hun ønskede.

Hun var begyndt at reflektere over sine mange Forlovelser og over, hvad Folk mon i Grunden sagde. Og nu ræsonnerede hun som saa, at naar det var *Ejgil,* der hævede Forlovelsen, kunde ingen beskylde hende for — Ustadighed — — denne Gang.

Altsaa: Ejgil brød. — —

En Maaned efter løste Ove og Ellen Kongebrev.

* * *

Ellen blev gift, og Ove blev lykkelig.

Og naar Ove — hvad jo skete — saa Ellens Øjne koketterende spille i andre Mænds, følte han sig ikke foruroliget.

Nu *var* hun jo hans.

Hans Hustru.

Og hver Aften nikkede han taknemmeligt til Maleriet, der havde skaffet ham hans Elskede igen.

Og i sin store guddommelige og naive Lykke glemte han, at han levede i Automobilernes og Flyvemaskinernes Tid — og Skilsmissernes.

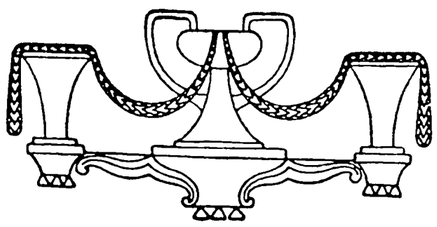

NYTAARSNAT.

Jeg tænker paa Livets Aar paa Aar,
paa Vejens Tomme for Tomme,
paa det, som er svundet,
og det, som gaar,
for aldrig mere at komme.

Og Dage paa Dage kom og randt,
en graa, kedsommelig Række,
kun Stumper af Vej og Tid,
der svandt,
som Dryp af Draaber i Bække.

Ak, er det da Livet? . . Intet! . . Alt! . .
En stadig stille Forbløden
af Haab, der blev fødte,
Haab, der faldt,
kun Skridt paa Vejen mod Døden.

Og Livet vil svinde Aar for Aar,
og aldrig skal jeg det fatte;
jeg faar kun tilbage
Livets Haab
om Dødens ukendte Skatte.

Anders W. Holm.

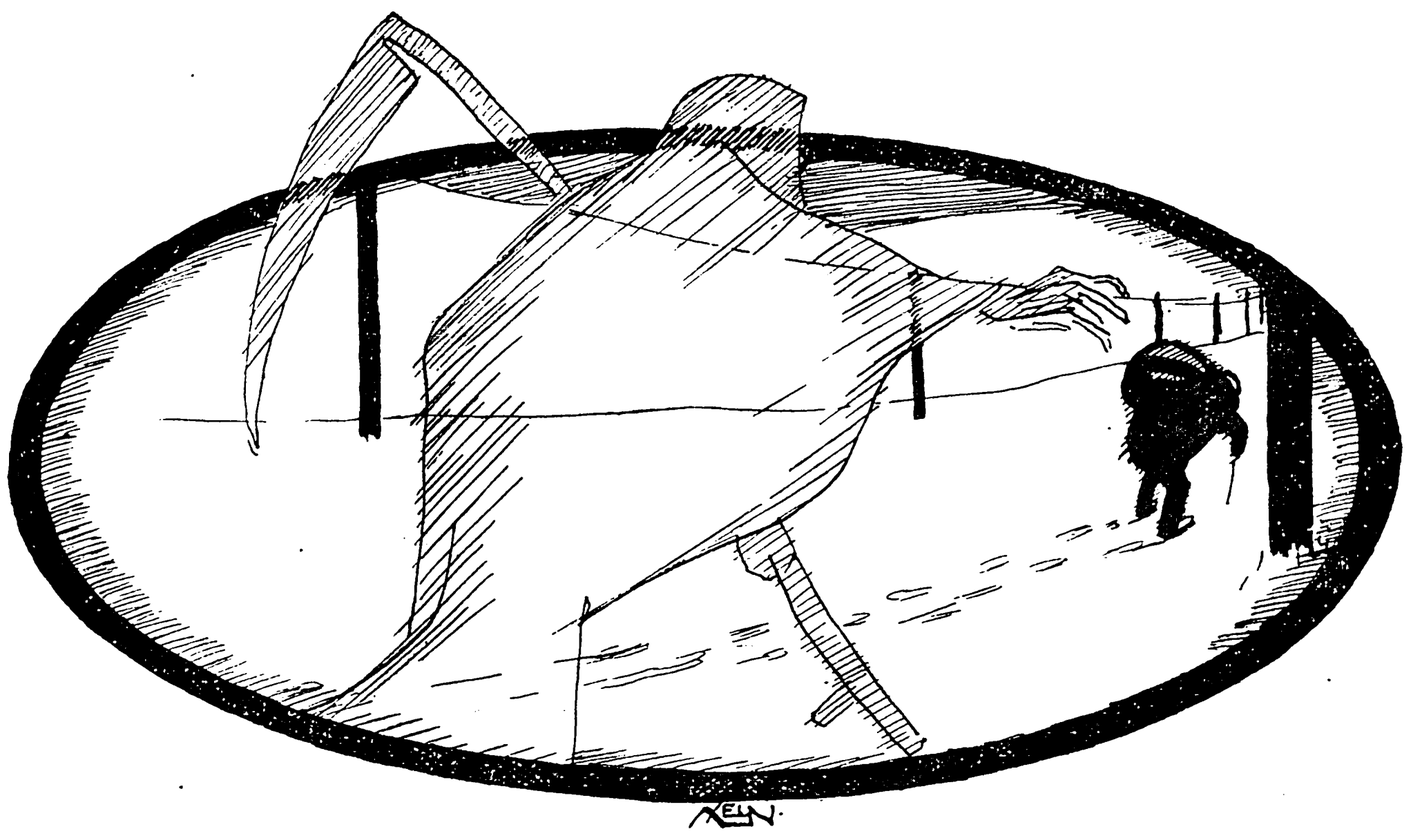

DLF
DANSK
LITERÆRT
FORLAG

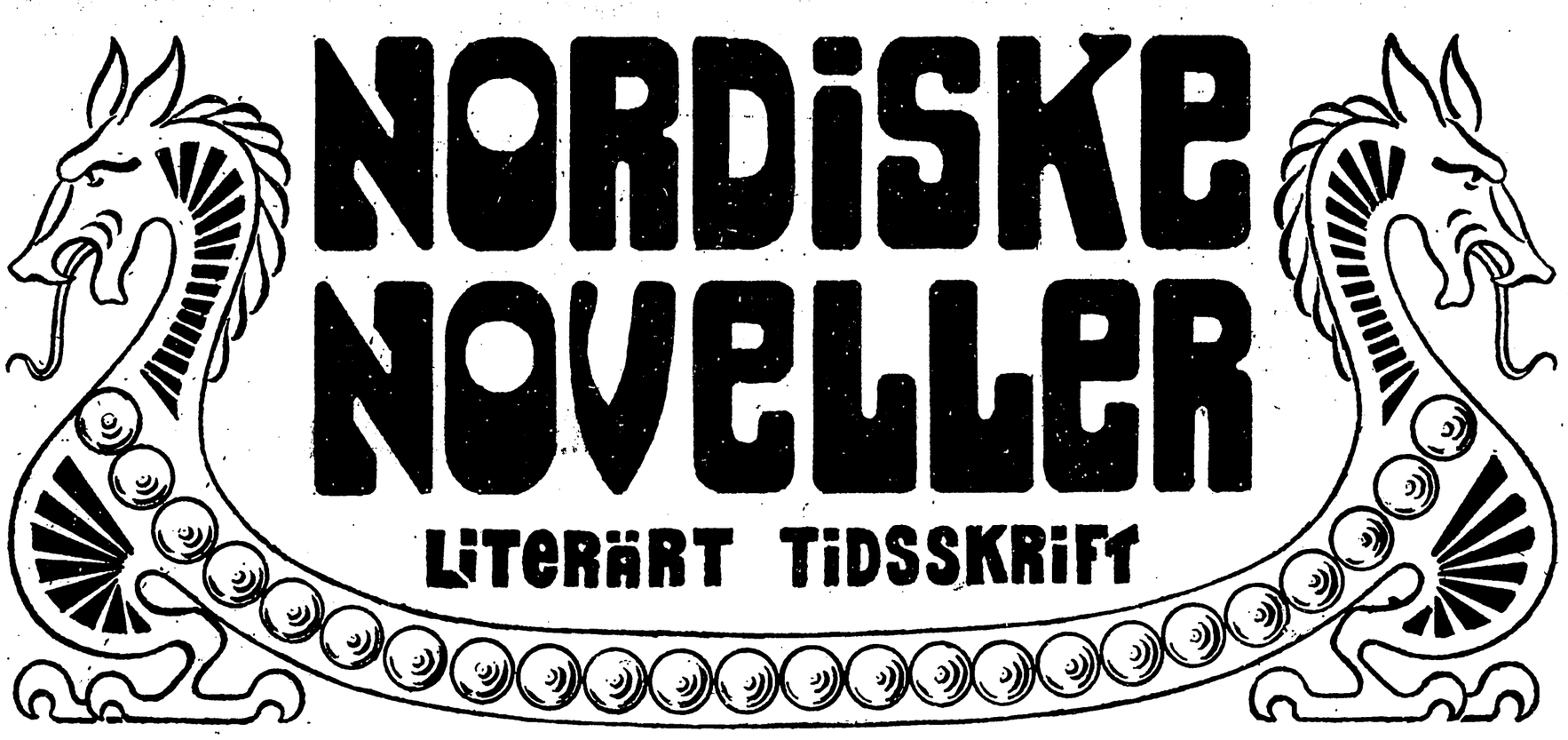

hvis første Numer udsendes 1ste Jan., vil udkomme den 1ste og 15de i hver Maaned. Det vil være vor Bestræbelse ved Hjælp af dette Hefte at bringe god nordisk Novelleliteratur ind i alle Befolkningslag. Vi vil forsøge at naa dette Maal ved i hvert Hefte at bringe 30 à 40 Sider lødig Literatur, illustreret af anerkendte Kunstnere.

I Haab om, at det ad denne Vej vil lykkes os at vinde nyt Land for god Literatur, anbefaler vi „NORDISKE NOVELLER" til det læsende Publikums Opmærksomhed.

ABONNEMENT tegnes hos alle Boghandlere samt gennem Postvæsenet.

Redaktion: T. VOGEL-JØRGENSEN Redaktøren træffes daglig 3—4 VESTERBROGADE 55, 1. SAL

25 Øre pr. Nr.

Kr. 1,50 pr. Kvartal

CHR J CATO BOG- & STENTRYKKERI, KØBENHAVN

fol. 38301.

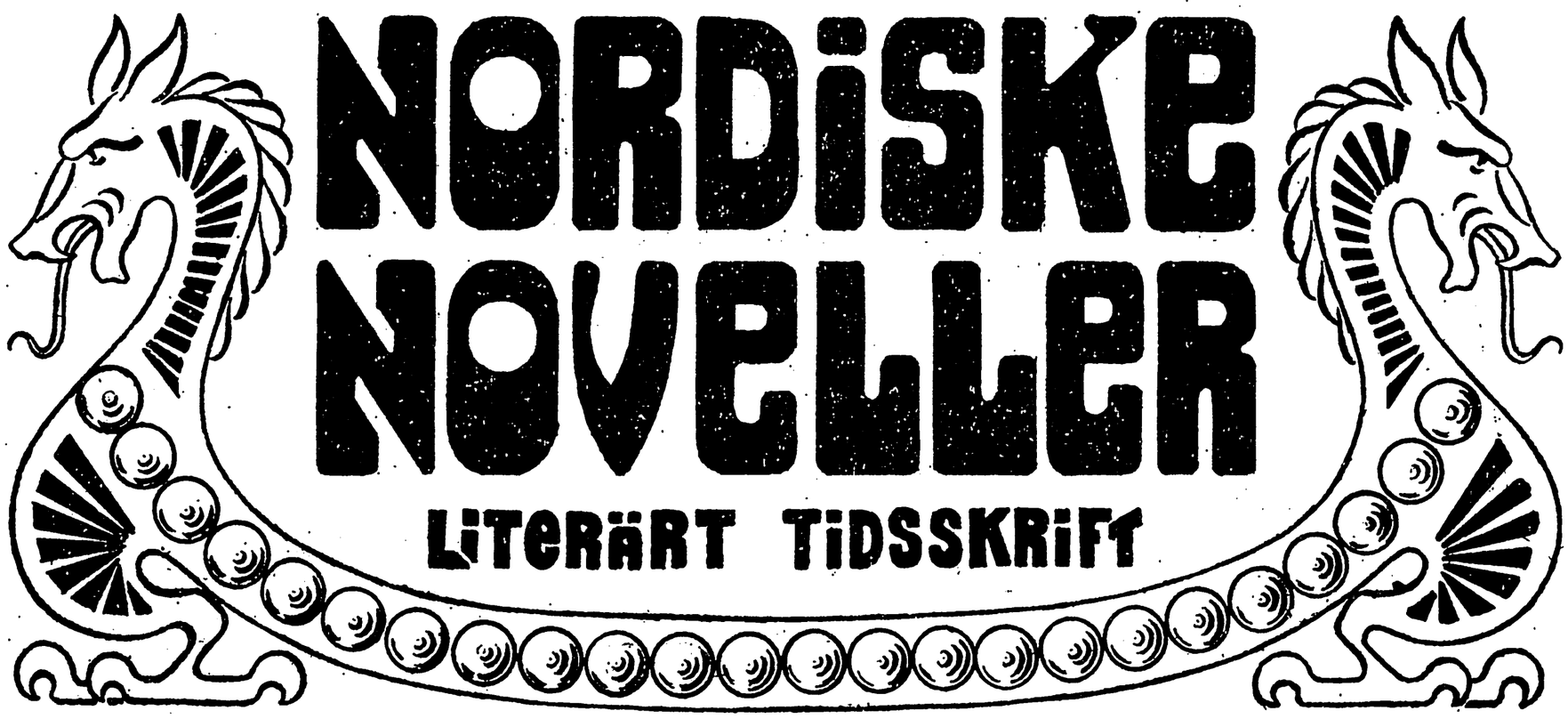

hvis første Numer udsendes 1ste Jan., vil udkomme den 1ste og 15de i hver Maaned. Det vil være vor Bestræbelse ved Hjælp af dette Hefte at bringe god nordisk Novelleliteratur ind i alle Befolkningslag. Vi vil forsøge at naa dette Maal ved i hvert Hefte at bringe 30 à 40 Sider lødig Literatur, illustreret af anerkendte Kunstnere.

I Haab om, at det ad denne Vej vil lykkes os at vinde nyt Land for god Literatur, anbefaler vi „NORDISKE NOVELLER" til det læsende Publikums Opmærksomhed.

ABONNEMENT tegnes hos alle Boghandlere samt gennem Postvæsenet.

Redaktion: T. VOGEL-JØRGENSEN Redaktøren træffes daglig 3—4 VESTERBROGADE 55, 1. SAL

25 Øre pr. Nr.

Kr. 1,50 pr. Kvartal

CHR J CATO HOG- & STENTRYKKERI, KØBENHAVN

JAKOB BADEN